

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ತಾವು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ. ತಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಧರ್ಮ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅನೇಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಆ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಪರ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸಮಗ್ರವಾದ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಈ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 40 ನಿಮಿಷ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, 40 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಆ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು? ಹೇಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಮಾಡಬಹುದು? ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ನಾವು ತಮಗೆ ಮೊದಲೇ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿಕೊಡುವು, ವೋಟ್ ಅನ್ ಅಕೌಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಒಂದೊಂದು ದಿವ್ಯಾಂಡಿಗೂ ಎರಡು ದಿವಸ, ಮೂರು ದಿವಸ, ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ, ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಮಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಹೇಳಿಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಇರಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಧ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿ ವೋಟಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಷ್ಟರವಾಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡ ಬೇಕು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಾವು ಒಂದು ಸೆಲ್ಯೂಷನ್ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Speaker's Ruling on a subject *re* : Selecting Departments on Discussion of the Demands for Grants.

Mr. SPEAKER.—Hon. Members have raised several points. I shall be brief in clarifying the position. Hon. Member Sri Dayananda Sagar and Sri Siddaveerappa raise a point whether it would not have been better to pass vote on account instead of Demands for Grants. That is not a matter left to the discretion of the Speaker. It is for the Government and the Opposition to consider and decide. Sri Siddaveerappa has been a Member of the Legislature for a long time and was also a Minister and he should therefore know that it is not for the Speaker to decide whether vote on account should be taken or not. I request the hon. Members to point out any provisions under the Constitution or the Rules of Procedure under which I can give such a direction to the Government. It is really beyond my power to give such direction. Even before the discussion on the Demands for Grants began in this House, Sri Siddaveerappa, Sri Sivappa, Sri Srikantiah and Sri Sharan Gowda and many other Members of the Opposition wanted to have a vote on account but then the Treasury Benches were not agreeable to the proposal. Then I pointed out that there were 52 demands and if one day were to be allotted for each demand, then the number of days required for discussing all the Demands would be 52. The practice followed in the undivided Bombay State where I had the honour of being a member, and also even in the Lok Sabha could be adopted here. I brought this to the notice of hon. Members. The practice there is to select a few Departments for discussion. This Selection will be done by the members of the Opposition. This is the case even in England. In England there are about 29 Supply Days. The opposition select a few Departments which they want to highlight and they divide the number of Supply Days between

those Departments giving one or two or three days to each Department according to its importance. If you adopt that practice there would be a meaningful debate. When I brought this practice to the notice of my hon. friends they agreed with it but it has not been pursued further. The old practice of clubbing the Departments Minister wise has Continued. For that the Speaker Cannot be blamed. I agree that there is much force in what the hon. Members say that if half-a-dozen departments of a Minister were clubbed together and one or two days were allotted for discussion it is quite insufficient and there cannot be any meaningful debate. Even then they have chosen the same old practice. If the the practice adopted in the Mother of Parliaments had been adopted, this difficulty would not have arisen. Anyhow, I am not responsible for adopting the present method.

As regards time it is the Business Advisory Committee which allots the time. Then the question arose as to how to allot the time between the various parties. The consensus was that the time should be divided in a rational way and accordingly hon. Members find that half the available time is given to the Treasury Benches including Ministers, replies and the remaining half is given to the Opposition. In practice this has worked out to giving roughly two-thirds of the time to Opposition members and only one-third of the time to The Treasury Benches apart from the Ministers' replies. There has been no complaint about this practice and I think that this should be taken to be a highly equitable distribution of the time.

Then the question arose as to how to divide the time between the members of the Opposition. I have divided the time on the basis of the strength, the number of members in each party or group in the Opposition. If there is a better and more equitable principle which hon. Members of the Opposition can suggest, I am prepared to accept it. In the absence of that the principle followed by me of dividing half the available time between the various parties in the Opposition is fair and equitable.

As regards the point raised by the hon. Members Sri Hutchmashy Gowda and Sri Siddaveerappa that I come with a certain pre-determination. I have to state that there is no such thing. I follow the principle of protecting the minority and here the minority is the Opposition. I guard the interests of the minority more than the interests of the majority. Hon. Members might be aware of that. Even in the matter of granting excess time, it would be seen that I have been granting excess time to the members of the Opposition. There is no question of any partiality being shown to any individual Member. All members are equal to me. Even when a member says something against the Chair, I forget it the next moment and allow him to speak. That is the policy that I have been following. I am impartial and members should not be under the impression that the Chair will discriminate between member and member.

(MR. SPEAKER)

I do agree that the time allotted for discussion of every demand is inadequate. That is because we have very limited time at our disposal. Even in Cases where the House decides to extend the time beyond 6 o'clock. I have to distribute that extra time on the basis of the same principle which I have adopted earlier. So, nobody should be under the impression that I discriminate between parties and parties and members and members. There is absolutely nothing of that kind. I hope the House will accept this assurance of mine.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I want you precisely to state one thing. With regard to the drawing of the calendar of events and fixing up the number of days for each business have you no hand at all? Suppose there is an arbitrary government which fixes only 2 days for passing the Budget. Then I put a hypothetical question to you, do you think that these 2 days are sufficient to discuss all the Demands and pass all the Demands? Are you spell-bound to act accordingly? Have you no discretion in the matter? Is it right that these things should be decided arbitrarily by the Government? Are you not to be satisfied that the House had full and adequate opportunity to discuss these demands?

Sri K. H. SRINIVAS.—Sir, I want your ruling on another hypothetical question. If there is an opposition which demands one full year to discuss the budget, what would you do under those circumstances?

Sri K. PUTTASWAMY.—I have to intervene at this stage. No answers can be given for any hypothetical question.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, it only reveals in what ridiculous way the mind of the Government is working and that has been our complaint. I want to know whether you have any right to conduct the proceedings of this House and be satisfied that the Opposition had its full say because your predecessor used to say that the minority must have its say and the majority must have its sway, but that is not happening now. What is happening is that the majority is having both say and sway.

Mr. SPEAKER.—The hon. Member Sri Siddaveerappa has put forward a hypothetical question. I shall answer it because such matters should not come up time and again. The Rules provide that not less than 10 days are to be given for discussion of the budget and voting of Demands for Grants. But there was no necessity to resort to that rule because the Treasury Benches were quite considerate in this matter. As hon. Members know 20 days were allotted, 4 days for general discussion of the budget and 16 days for passing the demands for grants whereas the minimum number of days required to be given under the rules is only 10.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Some days were lost in other discussions.

Mr. SPEAKER.—That was compensated by sitting on all Saturdays. An assurance has been given that all the days for private members' business which were lost will be compensated in the first week of next month and that assurance will be carried out. So let us understand each other and carry on as comrades in the service of the people. Let us not say anything which will wound the feelings of this side or that side. This is my appeal to hon. Members. I shall be safeguarding the interests of the entire House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. I would like to know whether you are satisfied that the discussion is adequate?

Mr. SPEAKER.—Because the members adopted a different method in spite of my appeal to them. I beseeched you: That was because the hon. Members adopted a different method in spite of my appeal to them. I required them to select 7 or 8 demands and allot two days for discussion of each demand. Then only there can be meaningful discussion. I request hon. Members to consider whether what I said is correct or not.

Sri AZEEZ SAIT.—No. It is only your opinion.

Mr. SPEAKER.—I am entitled to my opinion and the hon. Member is entitled to his opinion.

As regards the point raised by Sri Sivappa that his party was given only 12 minutes, I am sorry for what had happened. The Congress (R) party was entitled to only 26 minutes, but it took about 40 minutes with the result that only 3 or 3 minutes were left to 4 O' clock and other members of the S. V. D. could not be given a chance to speak as the Hon. Minister had to be called upon to reply. I will see that such a thing does not happen in future. With this assurance I request the co-operation of all members so that such grievances may not arise hereafter.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ತಾವೇನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ 65 ನಿಮಿಷ ಕಾಲವು ಕಾಶವನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ 30 ನಿಮಿಷ ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಂತಿಹದಾಗಿ ಇಷ್ಟು ವ್ಯಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮುಗಿದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಭಾಷಣಗಳೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಕಳೆದು ಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಲವನ್ನು ಕಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಭೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I accept it is a good idea. Shall we extend the time upto 7 P. M.?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—All these 8 or 10 days we have been following a particular procedure. If there is to be any change, the matter may be brought up in the Business Advisory Committee. We are not agreeable to it.

Duplicate or forged State Lottery Ticket

† Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I gave notice of a motion under rule 312 about duplicating of lottery tickets in which one D. Mallikarjunappa, a Municipal Councillor of Davangere Municipality, has given a petition to the Secretary to the Government, Finance Department on 17-3-70. His complaint is that he purchased a State lottery ticket in 'O' series bearing No. 1544344 from one M. Krishnamurthy who is the authorised agent of the Mysore State Lottery tickets at Davangere. Half an hour later he learnt that another friend of his B. J. Siddappa had purchased another ticket in 'O' series bearing the same number 1544344. They got suspicious. Then they went to the agent and asked him about it. The agent took them to the Vysya Bank wherefrom they had those tickets. The Vysa Bank said that they had nothing to do with it and asked them to approach the Government of Mysore. Hence the complaint was given to the Government of Mysore. There the matter rests, I had been to Davangere a few days back and on Sunday I learnt that there was a terrible scare regarding duplication of these lottery tickets. I am told that the International Sale Agency is the sole agent for the distribution of these tickets and we have heard that there is a lot of under-selling. From Mysore and other places, I have received a number of telegrams saying that these tickets are not available. I am told that black-market has also started. When I say this I speak with a sense of responsibility. I do not wish to embarrass the Finance Minister or the Government of Mysore. In the first place, in principle I am opposed to this system of lottery for the reason that Government are not going to get any extra funds. In the first two draws they might have got 35 to 40 lakhs subject to correction but this time they have put up a special prize of 5 lakhs common to all series and they have to sell one crore worth of tickets. If the State were to get something I can very well understand. Most of it is eaten away by middlemen or the agents or some of those who are in that orbit and very little goes to the common man. The result is that lotteries, sub-lotteries and 10-paise lotteries have started and the morals are corroded. Even a boy is prepared to steal 10 paise from the house and got and invest it in a lottery. That shows the extent to which the morals have been deprived. If once people take to gambling we really do not know where it will end. When I once went casually to a village in my constituency, I saw 300 copies of the Deccan Herald being bought there everyday. There are hardly ten people who know English in that village. I was curious to know why they were purchasing. I came to know that all of them were interested in the opening number and closing number of American Cotton Sale and they used to invest a lot of money in lottery. A good man lost Rs. 1½ to 2 lakh. The Government unnecessarily increases gambling and they are not going to get any additional revenue to the State. When we were young we used to hear of lottery tickets only in Goa and the Derby Sweeper. Now if every house becomes a place for lottery, this is one way of corroding public

morals. I know the Hon. Minister is having an open mind in this matter. Let him examine it and see whether there is any room for duplication. People have duplicated in each series and there is bound to be ill-gotten money. I want them to clarify the position.

† Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—Sir, immediately when this case was brought to the notice of the Finance Secretary, this was thoroughly investigated. The facts of the case are as under.....

Sri S. SIVAPPA.—Sir, today's Demand deals with lottery. Now a policy statement on lottery is being made by the Finance Minister in reply to the motion of the hon'ble Member Sri Siddaveerappa. If we go on allowing special discussions like this on the days allotted for Demands, then what is the use of discussing Demands? This matter can as well be discussed under today's Demand. Already 45 minutes are over. At this rate there will be no discussion on Demands.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Leader of the Opposition might remember that this point was raised some two or three days back and yesterday also it came up for discussion. I had promised Hon. ble Member Sri Siddaveerappa that whether the Finance Minister came or not it would be taken up at 1 P.M. to day after Question Hour. There was no Question Hour today and so it was taken up now. I hope my friend Sri Sivappa would appreciate the position. After the reply is given, if members are not satisfied with it, it is open to them to raise their points while speaking on the Demand.

Sri M. NAGAPPA.—I am on a point of order. I presume that the Chair has permitted the Government to reply to the point raised by Sri Siddaveerappa under Rule 312. Rule 312 reads as follows :

“A member who wishes to bring to the notice of the Assembly any matter which is not a point of order shall give notice to the Secretary in writing stating briefly the point which he wishes to raise in the Assembly together with reasons for wishing to raise it and he shall be permitted to raise it only after the Speaker has given his consent and at such time and date as the Speaker may fix.”

Accordingly, the matter has been brought to the notice of this House. But I wish to know under what rule the Chair has permitted the hon. Minister to answer the point or read a statement. In fact, a statement should be made in response to a call Attention Notice under Rule 63. Therefore this matter is brought to the notice of the House only, and not to the notice of the Government. Hence, a reply by the Government is not necessary. When the matter has been brought to the notice of the Minister, let the House consider it at the appropriate time but not now at the time of the debate.

Mr. SPEAKER.—It is a surprising objection. Whenever any matter is raised by any Member, belonging to either the Opposition or the ruling party, the Government have to state their position. Otherwise, it remains incomplete. When a matter is brought to the notice of the Government a statement by the Government is necessary. The Hon'ble Finance Minister will proceed with his statement.

† Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, The facts of the case are as under :

In a book containing 100 tickets of the "O" Series, with numbers from 1544301 to 1544400, two tickets with number 1544344 happened to be there one in the place of 1544334 and another in the place of 1544344. This printing defect arose actually in the process of correction of defective tickets.

There was some defect in ticket No. 1544334 and in the final checking, it was returned for correction and replaced. At the correction branch, another ticket was printed to replace the defective ticket and on this stage this numbering error took place. Instead of the number 1544334, the number 1544344 was printed and sent back to the final checking branch. Here again, the ticket escaped notice and the book containing the ticket went to the Vysya Bank at Davanagere; from there it was purchased by Sri Krishnamurthy, a Sub Agent of the Lottery Scheme. He sold both the tickets to one Sri Mallikarjunappa and Sri Siddappa of Davanagere. On a representation from Sri Mallikarjunappa to the Finance Secretary, the entire position was examined in consultation with the Director of Printing and Stationery and a reply has been sent to the party replacing the two tickets in the place of the duplicate tickets. The cancelled tickets are available with the Press.

It was only a printing and numbering error a very rare case and that too only one out of crore tickets printed and released for the third draw. Where printing, numbering, checking, correcting and re-checking of 100 lakhs of tickets involved such errors were expected in spite of all precautions at the Press. Therefore, the following provisions were made in the terms and conditions of the agency :

"14. The Sub-Agent shall satisfy himself that the tickets sold to him by the Bank are free from printing and numbering defects. If there are any such defects, he shall straightaway approach the Bank and get such defective ticket book or books replaced.

"15. Sub-Agents shall abstain from selling defective tickets."

This matter of simple error in printing and numbering of lottery tickets sold through a bank to an authorised agent need not be a matter of public importance.

The precautions at the printing press have been further tightened and the Mysore Sales International, Ltd., has been requested to warn the sub-agencies to observe Rules 14 and 16 of agency rules very carefully.

In regard to one or two points raised by the hon'ble Member, I would like to reply in the course of my general reply to the debate.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance

Re: Police atrocities by the Police of Krishnarajapuram Police Station against one Sri Nagaraj, a worker of the Indian Tin Industries on 23rd February 1970.

SRI R. DAYANANDA SAGAR.—Sir, we wish to call the attention of the Hon. Chief Minister to the very grave Police atrocities committed by the Police of Krishnarajapuram Police Station on Sri Nagaraj, a worker of the Indian Tin Industries on 23rd February 1970, by beating him severely, forcibly pouring urine into his mouth, shaving his hair, parading him in the street and launching a case against him and others belonging to other political parties. Could this great injustice ever be done against any individual in any civilised nation?

MR. SPEAKER.—There is no Provision for a speech under Rule 63. The Chief Minister will make the Statement.

† **SRI VEERENDRA PATIL** (Chief Minister).—Sir, on 23rd March 1970, at about 7-30 P.M. information was received by the Police headquarters that more than 1,000 persons had gathered near Krishnarajapuram Police Station and creating disturbance. Senior Police Officers immediately rushed to the spot.

One casual labourer in the Indian Tin Industries, Krishnarajapuram, by name Sri V. Nagaraj, aged about 18 years, was in the Police Station and there was a big crowd of about a thousand around the Police Station. Sri V. Nagaraj complained that on the morning of 23rd March 1970 he was brought to the Police Station by three Police Constables, beaten by them and later one more Constable joined them. He also alleged that the Police asked one of the two persons in the Police Station to urinate in his mouth which one of them did. He further alleged that a barber was brought in and his head was shaved. On recording the statement of Sri V. Nagaraj and others, the boy was sent to the Bowring Hospital for treatment. The crowd which had gathered were pacified by the Senior Police Officers who also promised that departmental action would be taken against the concerned. After considerable persuasion they dispersed at about 11 P.M.

Four Police Constables against whom allegations have been kept under suspension and enquiry initiated against them. Patrolling is being continued in Krishnarajapuram and the situation is peaceful.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—It is a very serious thing. Pouring urine on an honourable citizen, cutting his hair in three strips, parading him in the street and beating him mercilessly is a very inhuman and savage treatment. Is it a thing that could take place in a civilised nation? This Nagaraj and others are the persons belonging to the Congress (R) who attended the Bombay Session of AICC. They want to wreak that vengeance and so these atrocities are committed and they have launched cases against 30 to 40 persons who attended the Bombay Session of the A. I. C. C., which is not just. Please order the Chief Minister to see that justice and law and order is kept in the State.

Sri VEERENDRA PATIL.—I am sorry, the hon. member is trying to give some colour to this incident. This incident has nothing to do with the activities of either Congress (R) or Congress (O). I can say that the Government will have no sympathies, whether they are policemen or anybody who indulge in these activities. Today I have discussed with the officer and have stated that necessary enquiry should be conducted and stringent punishment given to those who are responsible for this offence. So, I am the last person to show any sympathy whether he is a policeman or anybody. If they take law into their hands, they will have no sympathies from the Government. I can assure the House that we have no sympathies. The question is, as soon as we got information we have instituted an enquiry. After getting the enquiry report, if they are found responsible for those offences, we will not hesitate to proceed against them in the court of law.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, as you are aware the Chief Minister stated that we are giving some colour to this. I would like to know from him one thing. My friend has complained that because they were members of the Congress (R) and they attended the Bombay Session, this thing has happened. I want to know whether a complaint is launched to that effect or not? Apart from these four constables, was there any police officer of the rank of Sub-Inspector of Police or Station House Officer? If so, what action has been taken in the matter and is it not a fact that the Deputy Commissioner of Police Sri Garudachar went there intime as there were nearly 1000 people gathered and heard of terrible atrocities that were committed against peaceful citizens living in that area. Now that a complaint has been placed before the Chief Minister, may I know whether he would like to make enquiries into it?

Sri AZEEZ SAIT.—A complaint of similar nature in respect of Mysore Police Station was made. The police Department conducted an enquiry for urinating in the mouth of a person in the police station. But the matters were hushed up. I hope this enquiry will not be of the same kind. In respect of that Mysore incident I had also sent a complaint. My request is that proper action be taken and an enquiry may be conducted by a senior police officer and punishment must be given to the persons who are involved in these atrocities.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿದವರ ಮೇಲೆ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಸು ಹಾಕಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪುಷ್ಪಮೆಂಟು ಕೊಡುವಾಗ ಅವರು ನಿರಪರಾಧಿಗಳು ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಸೆಂಟು ಆಗಿದ್ದರು ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾದರೆ, ಅಂತಹ ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡಿಸಮಿಸ್ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅವರಿಗೆ ಪೈಪ್ ಮಾಡಿದುದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಗ ಸಾವಿರಾರು ಜನ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಯಾರನ್ನು ಹೊಡೆದರೋ ಅವರ ಸ್ನೇಹಮೆಂಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಪೂರ್ತಿ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಸ್ನೇಹಮೆಂಟಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪೊಲೀಸು ಕಾನ್ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಲು ಕೂಡ ಆದೇರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಾರ್ಹವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು ಹಿಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಯನ್‌ಗಾರ್ಡನ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಡರು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಪೊಲೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಣೆಯಾಗಿ ಕೋರ್ಟು ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕನ್‌ವಿಕ್ಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದಸಾಗರ್‌ರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಸರಕಾರದವರು ಇವರಿಗೆ ಪೊಲೀಸ್ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯ.

ಶ್ರೀ ಸಾಗರ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿದ್ದವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹದ ಕಂಪ್ಲೆಂಟುಗಳೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವರದಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to know whether there was any Station House Officer other than the police constables? According to the Police Act all the 24 hours there must be one officer in the Station. I want to know whether there was any officer or at least immediate superior, present when all these things took place.

Sri VEERENDRA PATIL —According to the information before me the Sub-Inspector, it appears, came to the spot a little late and he did not take effective action. Therefore we have transferred that Sub-Inspector and a departmental enquiry is being held against that Sub-Inspector.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Sir, the matter is very serious. I want to know from the Chief Minister, what prompted the police to do all these things against an innocent boy of 18 years. ಇಲ್ಲಿರುವ ಪೊಲೀಸು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟು ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರೇ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಆಗಿರುವಾಗ ಇವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳೇ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ಇವತ್ತು ಆಗಿರುವಂತೆ ನಾಳೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೂ ಆಗಬಹುದು. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ನಾಳೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾನು ಈ ನಗರದ ಒಬ್ಬ ಸಿಟಿಜನ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಈ ನಗರದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ಗೃಹಸ್ಥರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ನಮಗೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಸಂಕಾರ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರ ಮೇಲೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ದರ್ಮವೇ. ಯಾವ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಗುತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ.—ನಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಗರಾಟೆ ಆದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ಮೇಲೆ ಬಂದಿ ದ್ವರಿಂದ ಏಳುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಈಗ ಆ ನಬ್-ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ವರ್ಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸಸ್‌ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಿ ಆ ನಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್.—ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ನಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಕೈಪಾಡವಿಲ್ಲ, ಗರಾಟೆ ನಡೆದಾಗ ನಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಸ್ಪೇಷಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೇಷನ್‌ಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು. ಇಷ್ಟೇರಲ್ಲಾ ಗರಾಟೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಕಾರಣ ವಾಯಿತು ಎಂಬ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಈಗ ವರ್ಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್ ಎಂಬುವರು ಈ ನಬ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ ಕಷ್ಟಾಂತ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ತನಿಖೆಯನ್ನು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತನಿಖೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ತನಿಖೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—The Senior Officers have visited the Krishnarajapuram Police Station. They could have investigated the matter. A heinous crime has been committed on an Hon'ble Citizen of the City.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—I am on a point of order. When you have provided an opportunity for clarification, it is contrary to rules to ask the member to resume his seat. On the other hand you have to pull up the Hon. Minister to furnish reply.

Mr. SPEAKER.—There is no point of order.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—Why did they treat an hon'ble citizen of the City in such a manner? I am asking that question. Under what provisions they did like that?

Mr. SPEAKER.—That matter is under investigation.

Supplementary and Additional Demands for Grants—2nd Instalment For 1969-70

(presentation)

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—I present a statement showing the Schedule for Supplementary and Additional Demands for Grants for the year 1969-70 (Second Instalment) as required under Article 205 of the Constitution of India.

Mr. SPEAKER.—Schedule of Supplementary and additional Demands for Grants for the year 1969-70 (Second Instalment) as required under Article 205 of the Constitution of India, is presented.

Budget Estimates for 1970-71—Demands for Grants

Demands No. 1,3,5,34,35,36,40,41,52, and 54.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move.

“That a sum not exceeding Rs. 10,39,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of Taxes on Income other than Corporation Tax.”

MR. SPEAKER.—Motion moved.

“That a sum not exceeding Rs. 10,39,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of Taxes on Income other than Corporation Tax. The other demands viz., No. 3,5,34,35, 36,40,41,52 and 54 are also deemed to have been moved.”

Now the Hon. Members may offer their remarks on all these demands. viz., of Demand Nos. 3,5,34,35,36,40,41,52 and 54.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಪೇಪರಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಾಳೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ ಅಗುವ ಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಎನ್. ಟಿ. ಒ. ಗಳು ಕೂಡ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರಬಾರದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನೀವು ನಾಳೆ ಸಭೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಸುತ್ತೀರಿ ?

MR. SPEAKER.—The matter will be considered by the Business Advisory Committee. ಈಗ ತಾವು ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬಹುದು.

†**ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.**—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ, ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ಸೆಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 65 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರಮಾನ ಇದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಎಂಬ ಚರಿತ್ರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪಾನಸರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅದಾಯವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಚಾರಿಯವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಬಕಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದು ಸಾಲದೆ ಈಗ ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ರಾಜರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಂದು ಆ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದರೆ ಮೊನೆ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಪೂಲೇಸರರು ಒಬ್ಬನಿಗೆ ತಲೆ ಬೋಳಿಸಿ ಮೂರು ಪಟ್ಟಿ ಹಾಕಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದಂತೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮೂರು ತರಹದ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇರಿಕ ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವರು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಮೂರು ರೀತಿಯ ಕ್ಷೇರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ಷೇರಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಇವರು ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗಿ ತರಪೇತಿ ಪಡೆದು ಬಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪಾನಸರೋಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುವಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಹಣದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಲು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈಗ ಆದಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವೂ ಕೂಡ ಸಾಲದೆ ಮತ್ತೆ ಪಾನನೋದವನ್ನು ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಇನ್ನಾವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಾಲದಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದ ಬೇಕು ಬಕಾಸುರನ ಹೊಟ್ಟೆಬಿಡುತ್ತೇ ಇದೆ. ಬಕಾಸುರನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾಡಿ ಅನ್ನ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಊರಿನ ಜನರು ತಾವು ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿ ಬಕಾಸುರನಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಕೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಸಾಲದೆ ರಾಜರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಕಾಸುರನಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕೊನೆಗೆ ಬೇಜಾರಾಗಿ ಒಂದು ದಿನ ಅತನನ್ನು ಊರಿನ ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಉಪಾಯದಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಪಥ ಮಾಡಿವೋ ಅದರಂತೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಜನರು ಸಹ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಾರದೆ ಒಂದು ದಿನ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಧೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾಲ ದೂರವಿಲ್ಲ. ದಿನಬೆಳಗ್ಗೆಯಾದರೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂಥ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಪಂಚದ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ, ಆ ಕಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಭಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊಟ್ಟೆತುಂಬಾ ಅನ್ನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೈತುಂಬಾ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮುಂದುವರೆದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವರು ತಮಗಾಗಿಯೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೈಭವ ಮತ್ತು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕುಭೇರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೇಬಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಸ್ಕೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರ ಮನೆಯನ್ನು ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಅವರು ದಾಳಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹೇರಳವಾದ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಆ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಂತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ರೆಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಮೇಲೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರು ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಇರಬಹುದು. ಅವರು ನಿಮಗೆ ಆನೇಕ ರೀತಿಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯ ಒಳಗಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ದುಡ್ಡು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಬೇಕು. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡರೂ ಕಾಣದೆ ಇರುವ ಹಾಗಿರಬಹುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾಚಿಗೆಗೇಡಿತನ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಗರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಮೈಭವ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲೆಂದೆ ಹಣ ಬಂತು ಎಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಕೋಟಾ ನೋಟುಗಳ ಚಲಾವಣೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ಭೋಗನ್ ರಾಜರಿ ಚೀಟಿಗಳು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜರಿಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ಚೀಟಿಗಳನ್ನು ಮಾರತಕ್ಕು ಖದೀಮರು ಇದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇ ಕೋಟಾ ನೋಟು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಖದೀ

ಮರು ಇದ್ದರು. ಆದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೋಟಾ ರಾಟರಿ ಭೋಗನ್ ಚಿಕೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ವನ್ನಾಗಲೀ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನೂ ಹತ್ತೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೇ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಬೇಡವಾದವರಿಗೇ ಒಂದು ಕಾನೂನು. ಡೀ ನೇಚರ್ಸ್ ಸ್ಟಿರಿಟ್ ಅನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇರಬಹುದು. ಕೋಡೆ ಆಂಡ್ ಬ್ರದರ್ಸ್ ಅವರ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಿತ್ತು ಇವೊತ್ತು ಅವರು ಕುಭೇರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲದ ಬಂತು ? ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀಮನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ವಿದೇಶ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರ ಸ್ನೇಹ ? ಅವರು ಕೋಟಾ ಧೀಶ್ವರರು ಇರಬಹುದು. ಅವರ ಅವರು ನಿಮಗಿಂತ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಆದಳತದಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಆದಳತ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಿರಾಸಿಗಳ ಜೀವನ, ಭೋಗ ಜೀವನ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ? ನಿಮ್ಮ ಕೆಳಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭೋಗ ವಿರಾಸ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚ್ಯುತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವರ್ತಕರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವರ್ತಕರ ಮೇಲೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಸುಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ವೇಳೆ ವರ್ತಕರು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಸುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಇಡದಿದ್ದರೂ ಅವರು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರೋ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಒಡಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತ ಗಿಂಬಳ ಜಾಸ್ತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಲೇಕಿಂಗ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಶ್ರೀಮನ್ ಹೆಗಡೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆದಾಯವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಒರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೆರಿಗೆಯ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಂದು ಪತಿ ಮನೂವೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಸೇಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಆ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಸೇಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಜಾನೆ ತೂತು ಕೂಡ ಇದ್ದುಹೋಗಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲವೂ ಸೇಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆದಳತ ಬಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಇರಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೋದರೆ ಆದಳತದಲ್ಲಿ ಬಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರ, ದೊಡ್ಡವರ ಬಾಂಧವ್ಯ ಏತಕ್ಕೆ, ಕೋಟಾ ಧೀಶ್ವರರ ಸ್ನೇಹ ಏತಕ್ಕೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ನಿಮಗಿಂತಲೂ ದೊಡ್ಡವರಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರ್ಧವರ ಮೇಲೆ ಸವಾರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಅವರು ವಿಧಾನಸೌಧವನ್ನೂ ಹರಾಡಿಗೆ ಕೇಳಬಾರು ? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥಾ ಗುಂಪಿನ ಸ್ನೇಹ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಆಪಾಯ. ಆದಕಾರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಹಿಂದೆ ವಸೂರಾಗಿದ್ದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರದ್ದಲ್ಲ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಆದನ್ನೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ದಳಾಳಿಗಳು ಬಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡದೆ ಕಾದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡುವಾಗ ಇದ್ದಂತಹ ಆತುರ ಅದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ವಸೂಲು ಮಾಡುವಾಗ ಏತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ? ಇವಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇದರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಜನ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ನೀಡು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಸೇರಿಸಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವವರು ಏನು ಉಪಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಫರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ (ಸಿ) ಫಾರಂ ಹಾಕಿ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಂತೆ ಚಾಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಚಾಸಿಗಳನ್ನು ವೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ 10-12 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇರಿಸಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಚಾಸಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸಬ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ಸಬ್ ಡೀಲರುಗಳು ಒಂದೊಂದು ಚಾಸಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸುಮಾರು 50 ಚಾಸಿಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ -3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಾಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಜರೂರಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮದ್ಯಪಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮದ್ಯಪಾನದ ಮಾರಾಟದ ಹರಾಜು ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರಿಂದ ಹೋದ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಧ್ಯದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರಾಶಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ಮಾರಾಟಮಾಡತಕ್ಕ ಮದ್ಯ ಏನಿದೆ ಅದರ ಗುಣ ಒಳ್ಳೆಯದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರ್ರಾ ಅಡ್ವರ್ಟೈಜಿಡ್ ಮತ್ತು ಇಂಟೋಕ್ಸ್ ಕೇಷನ್ ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಅದರ ರಾಶಿ ಕಂಡು ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮದ್ಯದ ವ್ಯಾಪಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅವನು ಈ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಸಾರಾಯಿಯನ್ನು ಮಾರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಅಡ್ವರ್ಟೈಜಿಡ್ ಮದ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಲೀಟರಿನಲ್ಲಿ 4-5 ರೂಪಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ತೆರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಒಂದೊಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ 5-6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ನಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಒಳ್ಳೆಯ ಕ್ಯಾಲಬರಿ ಮದ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅದು ಬೀರಾಗಲಿ, ಪೆಂಡವಾಗಲಿ, ಅದನ್ನು ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕ್ಯಾಲಬರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತು ಈ ರಾಖರಿ ವಿಚಾರ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇಂದು ಈ ಅವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಎರ್ರಾ ಬಿಟ್ಟು ಭಂಗಿ ನಟ್ಟ ಎಂಬ ಗಾದೆಯು ಹಾಗೆ ಇವರ ಮುಂಡದ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಭಂಗಿ ನಟ್ಟರ ಅದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆರೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಎರ್ರಾ ಬಿಟ್ಟು ಈ ರಾಖರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಖಜಾನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ? ಮೊದಲನೆ ರಾಖರಿಗೆ 40 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಆಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ರಾಖರಿಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ಬರ್ಚು ಆಗಿ ಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ 20-25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖಜಾನೆಗೆ ಬರಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿವಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಬೀದಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ರಾಖರಿ ಚಿಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳ ಸಹ ಪೆಸ್ಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ರಾಖರಿ ಚಿಕು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಲು ಇವತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಜೂಜುಗಾರ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬೀದಿ ಬೀದಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಇದೊಂದು ಕಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿವನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೋಟಾ ನೋಟಿನ ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಬಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಫಿರಾನ್ ಇಲಾಖೆಯೇ

ಇದಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅವರದ್ದು ಒಂದು ಪರಲಂಕಾರ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇದೆ. ಸಹಕಾರಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಚರಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೂ ಒಬ್ಬ ಫಿನಾನ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಯೂ ಇದ್ದಾನೆ. ಅಂಥವರು ಇರುವಾಗ ಈ ರಾಜ್ಯ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೋಟಾ ಟಿಕೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ತಡೆದು ತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಕೋಟಾ ನೋಟಿನ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ ಗಟ್ಟರ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಕೋಟಾ ಟಿಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಗಟ್ಟರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯ ಟಿಕೆಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಈ ಸೆರ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಕ್ಸೈಸ್, ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಈ ಮೂರು ಒಡಕಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಆನಾಹುತವನ್ನು ಮುಚ್ಚದೆ ಹೋದರೆ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಹಣ ಬೇರೆಯವರ ಕೈಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಬ್ರಷ್ಚಾಚಾರದಲ್ಲಿರುವ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲು ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥನಿದ್ದರೆಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Next, hon. Member Sri R. G. Wali to speak.

Directing Sri Vatal Nagaraj to withdraw

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗತಾನೇ ನಾನು ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ ದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಒಂದು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಅಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸರು ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ... ..

Mr. SPEAKER.—The notice was received by me at about 12-30 p.m. According to rules, it should have been given two hours before the commencement of the sitting. Further, since the matter has been fully discussed already, I have disallowed the notice.

Sri VATAL NAGARAJ.—ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ಕೇಳಲೇಬೇಕು. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. * * *

Mr. SPEAKER.—Is the hon. member not resuming his seat?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇಲ್ಲ, ನಾನು ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—I direct the hon. Member to withdraw from the House. I will give him two minutes to withdraw from the House.

Sri VATAL NAGARAJ.—ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Since the hon. Member is defying the directions of the Chair, I name the hon. member for suspension from the services of the House.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—Sir, I rise to a point of order. There is no motion moved in that behalf.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ದಯಾನಂದ ಸಾಗರ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೊಂದು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಏನೋ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರು ವಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಏಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಆರ್ಷಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅಲ್ಲಿ ಏನೋ ಆನಾಹುತ ಆಗಿರಬಹುದು.

***Matter not recorded as directed by the Chair.

3-00 P.M.

Mr. SPEAKER.—I have named him under rule 309.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.— I rise to a point of order Sir. There is no motion before the House.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, I move

“That the Hon’ble Member Sri Vatal Nagaraj be named.”

Sri H. SIDDAVEERAPPA —I am sorry Mr. Speaker, he has moved that motion at the instance of the Chair.

Sri AZIZ SAIT.—This is very unfair.

Mr. SPEAKER.—I have already explained that the Hon’ble Member Sri Vatal Nagaraj sent notice of his motion at 12-30 P.M. It should have been given two hours earlier. Therefore that motion cannot be considered today. Also, in view of the fact that the matter is fully discussed today, I cannot give my consent to the motion. I have ordered him to withdraw from the House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಜ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಇದು ಬಹಳ ಕಠೋರವಾದುದು, ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—On a point of order Sir. I would beg of you to hear me, because you are laying down precedents in this House. I have eyes, ears to hear. The real issue is, you named him. Somebody must move a motion. If the Speaker had not prompted, the Hon’ble Minister would not have got up.

Mr. SPEAKER.—Even now I request the hon. member to withdraw.

(At this Stage the Hon’ble Chief Minister entered the House)

Sri S. SIVAPPA.— Now that the Chief Minister has come into the House. Sri Vatal Nagaraj is a Member who has just come from the scene, after having seen the atrocities of the Police Bandhobust, with his own eyes. The very fact that this is going on even when the Assembly is in session he was not able to tolerate and naturally it has pricked him and he wants to say something about the police raj. He wants to give vent to his feelings. I think the Chair should give him an opportunity. I am not questioning the ruling that has been given.

Mr. SPEAKER.—I have already explained. The question cannot be admitted today. He has given notice at 12-30 P.M. He should have given it two hours before. Besides the matter has been fully discussed and everything that can be said on this matter has been said. I have therefore disallowed it. Since the Hon. Member did not obey the Chair’s direction, I have ordered him to withdraw.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಜ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವ ಇದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಲಿ ಕಾರೂನು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರ ಇವೆಯೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು.

Mr. SPEAKER.—I adjourn the House for ten minutes.

The House rose at Eight minutes past Three of the Clock and re-assembled at Forty Eight minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER IN THE CHAIR]

Mr. SPEAKER.—Now, may I suggest to the hon. member Sri Vatal Nagaraj to obey the directive? It is not good to disobey? Discipline requires him to obey. I request him to obey the direction already given to him.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಪ್ರೀತಕ್ಕೆ ಅಗೌರವ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗಲೇ, ಸಭೆ ನಡೆಯಬಾರದು ಎಂದಾಗಲೇ ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಜನ ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ ಇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಎಂದೇ ಬಯ್ಯನೆಂದು ಅವನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ...

Mr. SPEAKER.—The point is, firstly the said notices could not be considered since it was received late. Secondly there was full discussion about it here. Thirdly when one item on the agenda is taken up, it is against the rule to take up some other business. Because the hon. Member has defied the Chair, I have directed him to withdraw even now. I request him to obey and withdraw.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಕೈಮುಗಿದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗುಬ್ಬಿಯ ಮೇಲೆ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಬಲವಾದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮತ್ತೆ ರೀ ಕನ್ಸಿಡರ್ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

Mr. SPEAKER.—I request him to obey the Chair.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಗೆ ಕೊಂದರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—All right. I bring to the notice of the House that it is my unfortunate duty to use force against the hon. Member. I requested him and I will give him another two minutes. If he does not obey I will have to direct for his removal. I request the hon. Member not to compel me to do it. I direct him to leave the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ಸಂಜೆಗೌಡ.—ನನ್ನದು ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸ್ವಾಮಿ. 29 ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಮದುವೆ ಇದೆ. ಏಳುಂಟು ದಿನ ರಜೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತಿ ಬಿಟ್ಟಾರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಮದುವೆ ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಮದುವೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಂಜೆಗೌಡರವರು ನನ್ನ ವೇಲಿನ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಸಭೆಯಿಂದ ವಿಭೇದಿಸಿ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಕೈ ಮುಗಿದು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Is he defying the Chair? The Hon. Member is not correct in doing so.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಒಂದು ರಿಕ್ಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಪುನಃ ತಕ್ಷಣ ಒಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ....

Mr. SPEAKER.—I request him to withdraw from the House.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಸರ್.

Sri SPEAKER.—There is no point of order on this. It is an order from the Chair. He must first obey. I am not allowing any point of order.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರ ಪೊಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆದುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ....

Mr. SPEAKER.—The Hon. Member is simply repeating it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಕಾಶ ಏನೂ ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಪೊಲೀಸ್ ನವರು ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿ ಅಂದರೆ ಏನು! ಪೊಲೀಸಿನವರ ದೌರ್ಜನ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಮಾತು ಇದು. ಅದಾದರೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಮಾತನಾಡಲು ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿರಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನ್ನದು ಒಂದು ರಿಕ್ಲೆನ್ಸ್. ದಯವಿಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಐದು ನಿಮಿಷ ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಮೇಲೆ ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಒಳಕ್ಕೆ ಬರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನ್ನ ಚೇಂಬರಿಗೆ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮ್ಮ ಚೇಂಬರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಅಂದರೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ತಮ್ಮ ಚೇಂಬರಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದಮೇಲೆ ಪುನಃ ನನಗೆ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶ ಇರುವುದೇ?

Mr. SPEAKER.—Once again I remind him that if he disobeys the Chair and does not withdraw from the House. I will be forced to apply the rule to suspend him for the entire Session.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ತಮಗೆ ರಿಕ್ಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಒಬ್ಬೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರ್ಸ್ ಒಬ್ಬೇ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ನೂರು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲ ವೈಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವತಃ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನಡೆಸಿದ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಕೃತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಕಳೆದ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ ತಡೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡದೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ಆ ಹುಡುಗ ಬಾರಿಂಗ್ ಅನ್ನುತ್ತಿರುವುದು ಇದ್ದಾನೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಸ್ಪೀಕರನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾರಾದರೂ ಧೀರಮನ್ನರನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು

ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರಬೇಕು, ಬೇರೆ ಸದಸ್ಯರು ಬರಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Will the Member be pleased to withdraw from the House.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜ ಪಾಲನು ತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮಹರ್ಬಾನಿ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಮ್ಮ ಅಜ್ಜಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

(The member withdrew)

Mr. SPEAKER.—Sri R. G. Wali will speak now.

Budget Estimates for 1970-71 Demands for Grants

Demand Nos. 1, 3, 5, 34, 35, 36, 40, 41, 52 and 54

(Debate cont'd.)

Sri R. G. WALI (Hubli).—While supporting the Demands moved by the Hon. Minister for Finance, I have to first thank him for having made all efforts to strengthen the finances of the State and also to secure the necessary finances for the ensuing plan period to complete the programme. We are also happy to hear from him that he is able to secure the full amount. At the same time I have to remind him that there are certain resources wherefrom we can have some more taxes and some more share from the Central Government which is legitimately due to our State. I want to point out that some of the registered Companies that are recognised are having their registered Offices in other States. Since the Registered Offices are in other States, according to the provisions of the Sales Tax Act, we have not been able to get taxes on certain articles like cement and paper. We can get huge sums of tax on these articles. I am sure the Hon. Minister for Finance will kindly take necessary action and see that these offices are located in our State so that we can get the sales tax on the materials that are sold by these Companies. Similarly we will be able to get a reasonable tax from these companies and at the same time I have to point out we are exporting a huge resources of our State which are earning large amounts of foreign exchange and we can claim our legitimate share from the Central Government in this regard, so that we can use this amount for developmental purposes.

While coming to the Sales Tax, we are happy that from year to year, the sales tax revenue is increasing. There were a number of difficulties that are experienced by the Trade in this State along with

(SRI R. G. WALI)

the consumer trade. Representations were made and the Government was good enough to appoint a Committee, i.e., the Boothalingam Committee which has recommended several things and the report is before the House and the Members have also gone through the report. In this report there are several suggestions made and I think the Hon. Finance Minister has promised that many of the recommendations will be made effective from 1st of April. In view of the pending amendment Bill, I do not know whether there will be any difficulty in implementation of these recommendations from 1st April. We have accepted the report and there may not be any difficulty. Necessary clarifications can be given by the Finance Minister so that the trade can function smoothly and this Department can function smoothly.

4-00 P.M.

So far as the sales tax law is concerned, although it is very simple, the interpretations that are made have lead to a number of complications. The Supreme Court passed an order in the case of declared goods that the sales tax collected should be refunded, and as per the decision of the Supreme Court the amount was paid back to the dealers. But because of certain amendment brought forward by the Central Government to the Act, these dealers were again made to pay back the amount to Government. If a proper clarification was there earlier, all of them would have taken care to see that the amount that was collected was to be paid back to the exchequer. It is not as though all the people have got this money for themselves, but many of them have to pay back this money from their pockets, which is a great barrassment to these people the amount that was refunded was subject to income-tax; there are certain cases where they did not anticipate this liability.

SRI M. NAGAPPA.—Some of them have earned interest on that amount!

SRI R. G. WALI.—But there are genuine cases as I know. On account of certain flaw in the law, certain difficulties have arisen. Since the sales tax Act has to be followed, it is better it is made as simple as possible so that it could be applied very effectively and the State get good revenue.

As regards certain concessions recommended by the Boothalingam Committee, I have to express my sincere thanks, and those recommendations have been accepted by the Government as already announced by the Hon'ble Finance Minister. The raising of the lower limit to Rs. 25,000 is really a very good thing. Hitherto the small traders had been put to lot of hardship, they had to pay lot of money to the legal advisers and they had to spend money for going to the offices. Even if the limit is Rs. 10,000 the traders can pay the registration fee without difficulty provided there is no harrassment. If that assurance

is there, even if the limit is fixed at Rs. 10,000 the traders will be happy to get themselves registered and I will be happy if the State Government were to get more revenue.

There are a number of difficulties in the execution of the Act as the officers stick to the letters of the rules. Chillies are used by poor people, and according to the recommendations of the Bhootalingam Committee, these are brought under multiple-point tax system. I suggest that it should be made single-point so that poor people get chillies at a lower price.

Similarly, cotton hosiery and ready-made goods are also brought under multiple-point tax as per the recommendations of Bhootalingam Committee. Usually poor people purchase ready-made goods. I therefore suggest that they may be exempted from tax so that ready-made goods are made available to the poor people at a cheap price.

While collecting the tax, there is lot of harassment to the small traders—I am not worried about big people. The Intelligence Squad people go and threaten small people and they are made to pay monthly some amount to the Intelligence Squad people. This should be stopped.

Still there is lot of leakage though the officers follow the procedure strictly. It so happens that the officers stick to the letter of the law and the small merchants are put to lot of hardship, and they will have to spend thousands of rupees in going in for appeals. Therefore, I suggest that the rules be simplified and harassment to small merchants should be avoided as far as possible. Necessary clarifications will have to be issued by the Commissioner from time to time to the subordinate officers.

The High Court order which is of a general nature should be communicated to the various officers so that they can give necessary relief to the concerned people.

I am very happy that fire-wood and charcoal has been recommended to be exempted from tax by the Bhootalingam Committee. But if it is sold to a Hotel, sales tax will have to be charged. So, there is a distinction between a Hotel and a household consumer. I suggest that this distinction should be removed.

Coming to the Excise Department, I want to point out certain difficulties experienced by the location of the shops in residential localities. Lot of nuisance is caused to the families residing in localities where these excise shops are located. I request the Hon'ble Minister to issue instructions and see that no licenses are issued to the shops which are located in residential localities.

Regarding treasuries Sir, the treasuries have become a great hindrance and there is inordinate delay. Even if we are to remit Rs. 2 to the Treasury we find it too difficult. Many a times the head of accounts are not indicated. I hope these difficulties will be removed. I personally had to face the difficulty once when I wanted to credit

(SRI R. G. WALI)

Rs. 10 back from my T. A. amount. I suggest that necessary instructions should be issued to the Treasuries to see that people are guided properly in this behalf.

Then Sir, the Government Insurance Department should not merely function as a department of Government but should work as a business concern, so that more income could be derived from that Department.

With these words, I once again support the demands and conclude my speech.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು) ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಂಗದ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿನ ಭಾರ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಡೀ ದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಇದೆ. 39 ಪರ್ಸೆಂಟು ಪರ್‌ಕಾಪಿಟಾ ಇನ್‌ಕಾ ಇದೆ ಎಂದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ದಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವ ದೇಶ ಅಂದರೆ ಭಾರತ ದೇಶ, ಅವರಲ್ಲೆಯೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್. ಜಿ. ವಾಲಿಯವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭೂತಲಗಂ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ರಿಫೋರ್ಮನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಆಗಬಹುದು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಶ್ಲಾಘಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲೆ ಲಿಮಿಟ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪೂತ್ಯು 25 ಸಾವಿರ ಲಿಮಿಟ್, 10 ಸಾವಿರ ಲಿಮಿಟ್ ಅಂತ ಏನು ಎರಡು ಲಿಮಿಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಶ್ಲಾಘಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದು ಏನು ಇದೆಯೋ ಈ ಜಗ್ಗರಿ ಆಫ್ ವರ್ಡ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿತರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಲಿ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥವರು ಕನ್ಸ್ಯೂಮರ್ಸ್ ಏನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಲಿ, ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇರಲಿ, ಬೇಕಾದ್ದು ಇರಲಿ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ರೇಟ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವಾಗ ತಾನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದ ಯೋ, ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ವರದಿ ತಾನೇ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಿಂದ 1969-70ಕ್ಕೆ ರಿಸೈರ್ಸ್ ಎಕ್ಸಿಮೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3 ಕೋಟಿ 43 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವಾರಾಂಶ ತೆರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯಷ್ಟು ಆದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರಬೇಕು. ಆಪ್ತು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? 1966-67ರಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಲಂಕೆ ಸಂಪೆಕ್ಸ್ ಗೆ ಒಂದನೇ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಪೇಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಎರಡನೇ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಪೇಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಮೂರನೇ ಕಲಂನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ 1969-70 ನೇ ಇಸವಿಯ ಲಂಕೆ ಸಂಪೆಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಒಟ್ಟು ಅಪೇಸ್ ಇರುವಂಥದಾದ್ದು 1,78,601 ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪೇಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿರುವುದು 93,009, ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕಂಥದಾದ್ದು 85,592 ಹಾಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ 100ಕ್ಕೆ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಪೇಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗುವುದು ಉಳಿದಿದೆ. ಯಾವ ರೀತಿ ವಾರಾಂಶ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್‌ರವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತೂತುಕೊಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನೀರು ತುಂಬಿದರೂ ನೀರು ಸೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಅ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಒಂದು ದೂರು ಮೆಸರ್ಸ್ ಬಿ. ಕಾಂಕಿರಾಂ ಅನ್ನುವವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆ. ಆರ್. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ, ಅರಸೀಕೆರೆ ಅವರು ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ ವಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವೇಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಮತ್ತು ಮೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಆ ಅರ್ಜಿ ಮುಖಾಂತರ ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಅರ್ಜಿಯ ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ Deputy Commissioner (Appeals), Commercial Taxes, Sri K. Jayappa ಇವರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಇದ್ದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿದ್ದವರು. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಏನು ಇತ್ತು? ಈಗಲೂ ಏನು ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಇದೆ ಎಂದು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೊಡದೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಏನಾದರೂ ಹಣ ಕೇಳಿದರೆ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹಣ ಎಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೋಷ್ಟಕ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತಲ್ಲ. ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲ ಬಂತು? ಎಂಟು ಹತ್ತು ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ, ಅವಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಲ್ಲದೆ ತಂದು ಹಣಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು? ಈಗಲೂ ಬಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಆಗಿದೆ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡರು. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಲ್ಲ? ಇದೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇವೇಗಲೂ ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು ಅದರಂತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಲು ಇನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್‌ರವರು ಒಂದು ಅರ್ಜಿಕೊಟ್ಟು ಆರು ತಿಂಗಳು ಸಮಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. 1969 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೂ 1970ನೇ ಇಸವಿ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಇದನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆರನೇಕೆ ಹಾಗೂ ತಿಪ್ಪೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರು ಇವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಮೊತ್ತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಇನ್‌ಸ್ಟಾಲ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನೂ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವ ರೈತ ಮುಳುಗಿಲ್ಲ ಬೆಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಕೊಡಬೇಕಾದ ಕಂಪೌಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಡಿ. ಸಿ. ಕಡಯಿಂದ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಬಂದರೆ ಆಗ ವಾಪ್ಸ್ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಬಳಿ ಇರುವ ಬಾಕಿ ಸುಮಾರು 47 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು? ಇದು ಲೇಕೇಜ್ ಆಫ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇಲ್ಲ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಹೋದ ವರ್ಷ ಒಂದು ಅಂಬಾಸಿಡರು ಕಾರು ಕರಾಚಿ ಆಯಿತು. ಇದು ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಆಟೋಫಿನ್ ಕಂಪನಿ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಎನ್ನುವ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ನಾನು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಏಜೆನ್ಸಿಯ ಯಾವ ಆಫೀಸು ಇರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬೋರ್ಡ್ ಕೂಡ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸು ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ನಿಕಂಡರಾಗುವುದಿಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಾರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಾವು ನಿಕಂಡರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕಾರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಾಗ ನಮ್ಮ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ನಾನು ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ದಿಲರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ, ಈ ಕಾರು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡವೇ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಅಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದರು. ಆ ನಂತರ ನಾವು ಗುಲ್ಬರ್ಗಾಕ್ಕೆ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಅಟೋರಿಫಿನ್ ಕಂಪನಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಎಂದು ಏಜನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ವನ್ಯರಾಗುವ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಡವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರೂ ಕೂಡ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕಂದರಾ ಬಾದಿನಲ್ಲರುವ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯವರು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅವರು ಆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಅರಾಟಾದ ಕಾರುಗಳು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರುವ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದೇ ಒಂದು ಕಡೆ, ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಸೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಕಡೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು ಸೇಲ್ಸ್ ಪ್ರೈಸ್ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ವರಮಾನ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಕೇಳಿಮಾತೆ ಒಂದು ಕಾರನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ನುಮಾರು ನಾನೂರು ಗೊಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರುಗಳನ್ನು ಮಾರುವವರು ಎಂತಹ ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟು ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂ.ವಿ.ಎ.ನಾಯ್ಡು ಎನ್ನುವವರು ಟ್ರಿಪ್‌ ಫಂಡ್ರಿ ಮೊಳೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ ಎಂದು ವರ್ಣಿಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾಯಿದೆಯಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟಸ್ ಕಮಿಷನರಿವರು ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒದಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ವಸೂಲಾಗಿ ಅಪವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕದೇಕೆ ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬ್ಯಾಂಕು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ವಿವರಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಗನೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಮತ್ತು ಬಸ್ಸುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ವಿವರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಟಡ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ವಿ.ಎ.ಸಿ. ಕಮಿಷಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುಟ 64, ಪಾರ್‌ 185ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಅವಗಾಹನಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಒದುತ್ತೇನೆ.

“ Apart from specific cases involving leakage of considerable amount of tax, the audit has also been bringing to notice every year a number of cases relating to erroneous computation of tax, short levies due to incorrect application of rates and short or non-levies of licence fees, non-recovery of penalties, abandonment of claim due to non-traceability of parties insufficient financial stability.”

ಇದು ಒಂದೇ ಸಾಕು, ನಿಮ್ಮ ಮುಖಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಹಚ್ಚಲಿಕ್ಕೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೇರೆ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ರಾಟರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ರಾಟರಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಕಡೆ 60 ಕೋಟಿ ಬಂತು. 30 ಕೋಟಿ ಖರ್ಚಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸೋರಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟುವಿಟ್ಟಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ರಾಟರಿಯಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ (ಬೀರೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾಮೀ, ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದು, ಪಾನ್ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬೀಳುವ ಗುತ್ತಿನ ವಸ್ತು ಸುತ್ತೂಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾನ್ ನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೂ ವ್ಯಾಪಾರ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚದ ವ್ಯಾಪಾರ, ಲಂಚಾವತಾರ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಸೇಲ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸೇಲ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಎಷ್ಟು ಗುತ್ತಿನ ಗಳು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಗುತ್ತಿನ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೇಬಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಭವಿಸಿದ ಪಾಡು ಮಾತು. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತರುವ ಮಾತು. ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತೇ ಸರ್ಕಾರ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ಇವೊಬ್ಬ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಯಾಂಗಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸೇಲ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು, ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಕುಬೇರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಬೇಡ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಾಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಗಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ನ ಬಳಿ ನಿಂತಿರುವ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ವಾಹನಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವಾಹನ ರೂಪದ ರೊಡನೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಚಗಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಯ ತರುವ ಡವಸ್ಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರಿಂದ ಲಂಚ ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ದಿನವಕ್ಕೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಆದರಿದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿ ಶುಕ್ರವಾರ ನಮ್ಮ ಅರಸೀಕೆರೆ ಹಾಗೂ ತರೀಕೆರೆಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಲಂಚದ ಮೂಲಕ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಒದ್ದಾಟೆಯುಳ್ಳ ಹಾಗೂ ಅಸ್ವಾಮಾಣಿಕತೆಯುಳ್ಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾನ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸೇಲ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿವಾರ್ಷಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ಲಂಚದ ಕಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಂಕ ತಟ್ಟುವುದು ಖಂಡಿತ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೂ ಬಂದಿ. ಹತ್ತಾರು ಡವಸ್ಗಳಿಂದಲೂ ಕೊ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒಂದು ಇಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರಿಗೆ ಬೋಟಿಂಗುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದ ಬರಾತ್ತಾರವಾಗಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನೂ ಇವರು ಸ್ವೇರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಹಣ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಹಂಚು ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಬದುವಂತಿಲ್ಲ ಇವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಆರ್ಟಿಟೀಷನ್ ಹೋಗುವುದು ಆ ನಂತರ ಅಪೀಲು ಹೋಗುವುದು, ಅಪೀಲ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅರೆದಾಡಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಿವೆ.

4-30 P.M.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸೇಲ್ಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳ ತಪ್ಪಬೇಕಾದರೆ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ತರೀಕೆರೆ ಮತ್ತು ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬಂದು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟವನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟವರು ಅಫೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ರೆಕಮನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಲಂಚ ಕೊಡದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 5-10 ಸಂವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಲಂಚದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ)

ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂಥ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪಾಹತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಹುಡುಕಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಂಚಾವತಾರ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂಥವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರೆ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಏನಿವೆ ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬತಕ್ಕಂಥ ದೂರಿಗೆ ನೀವು ಕಾರಣರಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ರೈತರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತು ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಗೊಬ್ಬರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಒರುವ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಔಷಧದ ಮೇಲೆ ಸಹ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಔಷಧದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಬಿಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂತೆ ನಡೆಯುವ ದಿವಸ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಅರಸಿಕೆಗೆ ಬಂದು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿ ಎಂಟು ಗಂಟೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದೋಚುತ್ತಿರುವುದು ಮನೆ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವರ್ಧನೆಯಾದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡಿಂಗಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರಶೀದಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಳೆ ಕೈಗೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಒರ್ಚನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆ ರೈತ ಬರ್ಚಿಸ ಬಗ್ಗೆ ರಶೀದಿ ಇಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಒರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕಾಂಪೌಂಡ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆದಾಯ ಬರುವ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಮುಕ್ತ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಒಬ್ಬ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಇರುವವರಿಗೆ ಬರ್ಚಿಸ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ವಿಶ್ವಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಜಮೀನನ್ನು ಆದಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಕರೆವಾರು ಲಿಮಿಟ್ ಈಗ 40 ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದಿಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರನ್ನು ಕೊಂಡಿಸುವ ಮೂಲಕವಾದರೂ ಕೂಡ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರೈತರು ಲೆಕ್ಕಪಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ನಿಯಮ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿದ್ದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಪ್ಪು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಎಕರೆ ಲಿಮಿಟ್‌ನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಪೌಂಡಿಂಗಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ

ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಮಾದಕಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇವನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಹಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಾಗಿ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೈತಿಕ ಬೆಂಬಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟದಿಂದ ಒಂದು ಅದಾಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಭವಿಷ್ಯದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಅತ್ಯುಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಂಡದ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚ್‌ಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಭಾಜನರು ಇರುವ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಹಿರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಬೇಕಾದುದಿರುವುದು ಹಣ. ಆತ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಿ ಚೆಂಡರ್ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಆತ ಕೇಳಿದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಜನರ ನಿರೀತಿಯ ಮಟ್ಟ ಕಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದ ಹೇಳಿದ್ದರು. ನೀವು ಗಾಂಧಿ ಸಾಧಿಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ, ಗಾಂಧಿ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವವರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೇ ಕಷ್ಟ ಬರಲಿ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನದಿವನ ಅವರಿಂದ ನಿಷ್ಕಪಾಲನ ಆದಾಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಹಣದಿಂದಲೇ ನಮಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಿ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೆಲವೇ ಜನರಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ದುಶ್ಚಟ ಇತ್ತು. ಅಂಥವರು ಊರಿನ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕದ್ದು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಈ ದುಶ್ಚಟ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಬೇಕಾದರೂ ಕುಡಿಯ ಬಹುದಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಕುಡುಕರ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಜನಾಂಗ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೊದಲು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಸಮಾಜವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾರಾಟ ತೆಗೆದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲಂಚದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ದೈವತೆಗೆ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ವಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಕೇವಲ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಇರುವ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಆಶಾಭಾವನೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಡಳಿತ ಬಂದು 23 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಪೂಜ್ಯವಾನ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತು ಸೇಂದಿ ಶರಾಬು ಕಡಿಯಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮರೆ ಇವರು ಪೂಜ್ಯವಾನ್ ತಂದ ಸೇಂದಿ ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಸೇಂದಿ ಶರಾಬನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಾಟ್ಲಿ ಬಂತು, ಮೆಕ್ ಬಂತು, ನಿರೋಧ ಬಂತು, ರಾಟರಿ ಬಂತು, ಜನರ ನೈತಿಕ ಬದುಕನ್ನು ನಾಯಿ ಬದುಕು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ದೇಶವನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಗಣ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊ ರಾಜ್ಯದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮಹಮದ್ ಬಿನ್ ತೋಗಲಕನ ಹಾಗೆ ದರ್ಬಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜಾನೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಎರಡು ದುಶ್ಚಟಗಳನ್ನು ತಂದಿಟ್ಟು ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜಾನೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ಬಜಾನೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಸಿ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒನೋನ ಮಾಡಿದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲ. ಈ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಜ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣದ ಒಂದು ನಿಶಿ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಇರಾಖೆ ಏನಾದರೂ ಅಮಲಿವಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೇ ಏನೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮತಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಚ್. ಪರಾಂಡೀಸ್ ಅವರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಗುತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ದಾಂಚುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀಜನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಮಾರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದು ಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಂಥ ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಅಡಳಿತ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಅಂಗಡಿಯವರು 160 ರೂಪಾಯಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀಜು ಕೊಡಬೇಕಾದಂಥಾದ್ದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 100ಕ್ಕೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಎಂದರೆ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ 12½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ 6½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಶರಾಬು ಮಾತ್ರ ಇಳಿತಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶರಾಬಿನಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಧ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಯ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಫೀಸರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಒಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಯಾವ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ತ್ರೀರೋ ಅವರು ತೋಳ ಕುರಿಮರಿಯನ್ನು ಕಾಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ತಾಯಾರಿಕರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಫೀಸರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಶರಾಬು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸುವವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಅನಿಸ್ಪೆಕ್ಷರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರು ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರಿಗೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ತಯಾರಿಸುವವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಮಾಡುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಅವನಾಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಭಕ್ತರು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆಂದ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಕ್ಕದೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಡೆದುಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಶಾಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಎಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಡೆದು ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾವು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದರು; ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಶಾಪದಿಂದಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಡೆದದ್ದು ಎಂದು. ಸೇಂಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಸೇಂಧಿಯನ್ನು ಈಚಲು ಮರ, ತಾಳೆಲು ಮರ, ತೆಂಗಿನ ಮರ ಇವುಗಳಿಂದ ಸೇಂದಿಯನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಸೇಂಧಿಯನ್ನು ಇಳಿಸುವವರು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ 7 ರೂಪಾಯಿ ಫೀಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ, ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೂ ಫೀಜನ್ನು ಕಟ್ಟದೆ ಸುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಸೇಂಧಿಯನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಸರ್ಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸೇಂಧಿ ಇಳಿಸುವವರು ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆಯ ಹಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಶರಾಬನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದರ ಮೂರರಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟೆ ಸಾರಾಯಿನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಕಡೆ ಮದ್ಯಾಹ್ನದ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿದು ಬಿರುಕೊಂಡು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಕುರಿತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬನ್ನು ಸತ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅವರು ಸತ್ವ ಹೋಗಲಿ ಎಂದು ಬೈಯುತ್ತಿದ್ದನು. ಆ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸಲ ಎರಡು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಂತ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಸೇಂಧಿ ಕುಡಿದು ಒಡಾಡುತ್ತಾ ಹೆಗಡೆಯವರು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಶರಾಬನ್ನು ಸತ್ವ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವರು ಸಾಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಶ್ರೀ. ರಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪರಿಮಳದ ಬದಲು ಇನ್ನರ ವಾಸನೆ ಹುಟ್ಟುವ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರು

ಜನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶರಾಬನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿವಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಕುರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದಂತಹವರನ್ನು ನೋಡಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಗತ್ಯಂತಾವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒದಗಿಸಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಸೇರಿಸಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬಟ್ಟರೆ, 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಕ್ಸೈಜ್‌ನಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ತಾವು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾಗೃತ ವಹಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ 10 ಕೋಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ತರ ಬಹುದು. ಅಂಥ ಒಂದು ಕಡಿವಾಣವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಎಳೆಯಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ದೋಷ್ಯ ರಾಧ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ತೆಗೆಯಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. 1968ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು ಶರಾಬು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಭೂಮರದ್ದಿ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆಯಿತು, ಮತ್ತು ಹೈಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಸ್ಪಷ್ಟರನ್ ಬಂದರೂ, ಅದೇ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಕರಣ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಆ ಪ್ರಕರಣ ಏನೆಂದರೆ, ಉಡುಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಎಂ. ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಎಂಬವರು ಹೋದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿಂದ ಬರುವ ತಿಂಗಳವರೆಗೂ ಶರಾಬು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್‌ಗೆ ನಿಂತರು. ಇದರ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷದ 79 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ. ಅವರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು. ಆ ಮೇಲೆ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕಂತು ಬಾಕಿ ಮಾಡಿದರು. ಬಾಕಿ ಮಾಡಿದಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ನವೆಂಬರ್ 6ನೇ ತಾರೀಖು ಇವರು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಗೆಜೆಟ್ ಪಬ್ಲಿಕೇಶನ್ ಮಾಡಿ ಉಡುಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸರಾಬು ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಆಕ್ಟನ್ ಮಾಡಿದರು. ಆಕ್ಟನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಏನಾಯಿತು? ಅಂದರೆ, 11ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಉಡುಪಿಯ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಲ್ಲವೆಂದು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಮೂರು ದಿವಸದೊಳಗೆ ಹಣವನ್ನು ತುಂಬಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಅಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೆಟ್ಟಿಲರಾಗಲೇ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಮೆಟ್ಟಿಲರಾಗಲೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೀಗೆ ಬಚಾವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ದಾರರು ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರಾಜರು. ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಮಧ್ವರಾಜರ ಸೋದರ ಮಾನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ನಿಂಡಿಕೇಟಿನ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಹಮದಾಬಾದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಯೊ, ಒಂದು ಲಕ್ಷವೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಅವರೇ, ಅದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನಿನ್ನ ಸತ್ವಂತ ಮಾಡು, ನಾನು ಅತ್ವಂತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಇವರು ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಅಫೀಸರ್ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳಿಸಿ, ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಮಧ್ವರಾಜರಿಗೆ ಹಣ ಸಿಗಬೇಕೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಭೂಮರದ್ದಿ ಪ್ರಕರಣದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ ಶ್ರೀ ಮಧ್ವರಾಜರು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು 5 ತಿಂಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಮಾಡುವುದೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಉಡುಪಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸ್ವಯೇ ಇವ್ವಾರೆ. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಕೈಗೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಬಚಾವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೂಡಿರುವ ಸಂಚು. ಅವರನ್ನು ಬಚಾವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು 6ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಗೆಜೆಟ್ ನೋಟೀಫಿಕೇಶನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನವೆಂಬರ್ 4ರಂದು ಒಂದು ನೋಟೀಫಿಕೇಶನ್ ಜಾರಿಹಿಸಿ ರೂಲ್ಸ್‌ಗೆ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

“(1A) The Deputy Commissioner may, on an application made to him in this behalf, if satisfied, for reasons to be recorded in writing, that the monthly rent could not be paid

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ)

before the end of the month due to circumstances beyond the control of the licensee and after obtaining adequate security in the form of an irrevocable bank guarantee of a Scheduled Bank for an amount equal to the amount of one month's rent together with interest due for the full month, grant time up to a maximum period of one month.

ಅಂತೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆದರೆ, ಹಣ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅದು ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಂದರೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಸಮಯ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಧ್ಯರಾಜರಿಗೆ ಏಕೆ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ? ಅವರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಬೇರೆದು, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಬಚಾವೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಏನೋ ಒಂದು ಪುರುಷ ಪರ್ವ ಸಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲ ಮಧ್ಯರಾಜರು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೂ, ಅವರು ಡಿಫಾಲ್ಟರ್ ಆಗ ಬಾರದು, ಮತ್ತು ಮಧ್ಯರಾಜರನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದ ಬಜಾನೆಗೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವಯರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ತಾಹಸೀಲ್ದಾರರು ಇನ್ನು 5-6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಜನತೆಯ ಹಣವನ್ನು ಫೇದಲಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಸಂತಯ ಪಡುವಂತಹ ವ್ಯವಹಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ಆರೇಕರ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧಿಕ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಪೆಚ್ಚಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕಂತದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಈ ಎಕ್ಸೈಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಂಟಿಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಸರಾಯಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸೇಂಟಿ ವರ್ಷದಿಂದಲೇಟೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸರಾಯಿ ಸೇಂಟಿಗಳ ವ್ಯಾಪಾರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಡ ಜನರು ಇರುವ ಕಡೆ ಇದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ದೂರ ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದೆ ಲೇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕಡೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಸರಾಯಿ ಸೇಂಟಿ ಬರುವ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇಂಥ ಅಂಗಡಿಗಳು ದೂರವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹೋದ ವರ್ಷದಿಂದಲೇಟೆಗೆ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೇಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಹಾಕಬೇರೆದು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೇಂಟ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಅವರಿಂದ ಕರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊರೆಯೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜಕ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ನಾವು ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಂದು ಏನು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಆಗದೆ ಹೋಗಿ ರೈತನು ನಿರುತ್ಸಾಹನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಇಂಥ ಕೃತಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ಇನ್ನು ಫ್ಯಾಟಿಲಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರು 30 ವರ್ಷಗಳು ಅಥವಾ 40 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆಮಾಡಿ ಅವರ ಮನುಷ್ಯ ಅದಮೇಲೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಆಗತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರಣಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಲೀ ಇದುವರೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿವಸವಿಂದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ರಿಟೈರಿಂಗ್ ಆಗುವವರಿಗೆ ಜಿ.ಗ್ರಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಒಲ್ಡ್ ಒಪ್ ಪೆನ್‌ಷನ್ನಿಗಾಗಿ 32 ಜನರು ಈಗಾಗಲೇ ಆರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 7 ಜನರು ಸತ್ತು ಹೋದರು. ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬಿಲ್ಡ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅತಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮುನ್ನಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).— ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ದಿನದ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರೀಫಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬಹಳ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಏನೋ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಕೋಟಿಗಳು ಮಾತ್ರ ರೆಕ್ಕೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು 1967ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬಾರವಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇಕಡ 10 ಅಥವಾ 15ರಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಉಳಿದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಹಳ ಬೇಗ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ವರ್ತಕರಿಗೆ ಸೇಕಡ ಒಂದು ವರುಷವು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1937-68ರಂತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪಾಸ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ಯಾರಿಂದೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವುಡ್ಲಿವೆಂಬುದು ವರ್ತಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಅದನ್ನು ಅವರ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ಒಳಗೆ ಆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮಾಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಂಥ ಒಂದೊಂದು ಮಾಲಿನ ರೇಟ್ ಏನು, ಅವನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಮಾಲುಗಳ ರೇಟ್ ಏನು, ಇವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವವರು ಯಾರು? ತಾವು ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಸೆಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆರಿಗೆ ಮಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು 10-12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಒಂದೇ ಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, ಅವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ 7 ದಿವಸದೊಳಗೆ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿಬಾಜಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಟೈಂ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಹಣ ಬದಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿ ಇದೆಯೇ? ತೆರಿಗೆಯ ಹಣ ಅವರಿಗೆ ಜಮಾ ಬಂದು ಮೂರು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ದುಡ್ಡು ಯಾರಿಗೂ ಶೇಖರವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಅವರಿಗೆ ವೀನರ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಸೇಕಡ 5ರಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸೇಕಡ 10ರಷ್ಟನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಮೇಲೆ ಅವನು ಸೇಕಡ 16ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕಡೆಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸ ಕಷ್ಟ ಸಮಯ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನ್ಯಾಯವೇ? ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಥವಾ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಮುತ್‌ದ್ದೇವೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಿಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ತೆರಿಗೆ ವಜೇ ವರ್ಷೇ ಜಾನಿಯಾಗುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಟಿಯವರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಇದರಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಸುಮಾರು 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಇದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನಗಳಿಂದ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಆದಾಯ ಅಂದರೆ 45 ಲಕ್ಷ 60 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಫೀಸ್ ಮತ್ತು ಫೈನ್‌ಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಕಚ್ಚಾತನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋಂದರೆ ಎರ್ತಕರು. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅವನಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ನಿಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಮ್ಯಾಗ್ನಿಮಂ ತೆರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಜನರು ಹಣದ ಆಶಯಿಂದ ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಬಹುದು ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಠಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಬರ್ಚ ಬದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ದಿನಸಿ ಬೆಳೆಯುವವರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬದವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು. ದಿನಬಳಕೆ ಆಹಾರ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿಷಯ. ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವಂಥ ಜನರಲ್ಲಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಮಾಡುವಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದರ ಕಷ್ಟ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಇರಾಜೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬರ್ಚ ಜಾಸ್ತಿ, ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಮಾಲಿನ ಮೇಲೆ ನೀವು ಯಾವ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನಿಗೆ ಆದರಿಂದ ಬರುವ ಬರ್ಚ ಏನು, ಅವನಿಗೆ ಬರುವ ಆದಾಯವೆಷ್ಟು, ಏಷ್ಟು ಆದಾಯ ಉಳಿಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಸಂಭವ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಮಗೆ ಕಾಫಿ ತೋಡಿದ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾದನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಒಳಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ತೆರಿಗೆನ ಮರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಸೆಸ್ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರಿಂದ ತಾವು ಕಿರುಕುಳಕೊಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತೀರಿ. ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ದಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಅವನು ಹಾಡಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಅವರಿಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿದ ವಸ್ತು ಕೋರುತ್ತಾರೆ. ನೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುವ ಕಡೆ ಈ ಒಂದು ಏಟನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ನಿಮಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೃಷಿ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದೆಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರಕ್ಕವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಈ ಬಡ ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬಂಡಾರತಕ್ಕ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತೆರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕವೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕೂ ಕೊಡಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಮತ್ತು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲೋಸ್ಕರ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಿಗಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನನ್ನ ವಜತನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಎದುರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಿಯವಾದ ಮಧ್ಯಪಾನ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ರಾಜರಿ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಜನರನ್ನು ಇದೊಂದು ಒಣಜಿಗೆ, ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅನೀತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಮನೆಮಾರು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಏನೇನೇ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತ ಸದಸ್ಯರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜರಿಯಿಂದ ನಾವು

ದುಡ್ಡನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಸರಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮ್ಮದು ಅಲ್ಲ. ಅವರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ರಾಟರಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಾರಾಟವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ರಾಟರಿ ಮುಖಾಂತರ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ನಾವು ರಾಟರಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರುವುದು ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಏಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದ ರಾಟರಿ ಟಿಕೆಟನ್ನು ಪ್ರೊಹಿಬಿಟ್ ಮಾಡುವುದು ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is a game of chance. That is true but legally it is not possible. Even if it is legally possible naturally according to law a lottery ticket of any other state cannot be sold here unless the State Government approves of it. But it is very difficult to put a check. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಇದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಪನ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಕದ್ದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅನೇಕ ತರಹ ಚಟ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಚಟ ಎನ್ನುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುಣ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಯಿಹಾಕುವ ಚಟ ಹುಚ್ಚನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಚಟ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಚಟ ಇರುತ್ತದೆ. ರಾಟರಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ದಡ್ಡು ಹಾಕಿ ಬೆಟ್ಟು ದಡ್ಡು ಗಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಚಟ. ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಚಟ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಅಲೇಕ್ ಸವಸರು ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಆದುತ್ತಾರೆ. ಫುಕಟೆ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೈನಾ ಹಾಕಿ ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಆದುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಗೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಆಡಬೇಕಾದರೆ ಫುಕಟೆ ಯಾಕೆ ಆಡಬೇಕು. ಒಂದು ಹೈನಾ ಹಾಕಿದರೆ ಮಜೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದರೆ ತನ್ನ ಅದೃಷ್ಟದಿಂದ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು, ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು, ಅಥವಾ ಯುಗಾದಿ ಉಡುಗರೆಯಾಗಿ 5 ಲಕ್ಷ ಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಏನೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೂ ಸಾಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿರುವುದು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ. ಅದೇ, ಅದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಾಗಲಿ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಯೋಜನೆಗಾಗಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಪಾಪ ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾದ ವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ರಾಟರಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪೀಟಿ ಮಾಡಿ 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅಥವಾ 17 ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಟಿಕೆಟುಗಳು ಬರ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿರುವುದೇ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಖರ್ಚು ಮತ್ತು ಆದಾಯ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಜನವರಿ 26ನೇ ತಾರೀಖು ಮೊದಲನೆ ರಾಟರಿ ಡ್ರಾಮಾದಿವು. ಮೂರನೆಯದು ಏಪ್ರಿಲ್ 5ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಸುಮಾರು 80-85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಬಜಾನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಅಷ್ಟೊಂದು ಅಗಣೀಯವಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಯಿತು, ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ, ಕಮಿಷನ್ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅವುಗಳ ಫಿಗರ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ದಯವಿಟ್ಟು ಆದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಪಂಡಾಬಿನಲ್ಲಿ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಟರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿಸ್ತಾರೆ. ನಾವು ಕಳೆದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 15 ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು. ಸಾಕಷ್ಟು ಮುದ್ರಿಸತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿತರಣಮಾಡತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ವಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಟರಿ ಮಾಡಿ ಬಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ಎಲ್ಲ ಇಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಬಂದ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಒಂದು ವ್ಯಥೆ ಇದೆ. ಎರಡು ರಾಟರಿ ಆಯಿತು. ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೇಲ್ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೂ ಹತ್ತುಲಿಲ್ಲ. ಬರುವ ಯುಗಾದಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಆಕಡೆ ಕೂತ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಲಕ್ ಹೊಡೆಯಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಸ್ವಾಮಿ.—ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ನಿಂದಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಲಕ್ ಹತ್ತುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಿಂದಿಕೇಟ್ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇಂದಿಕೇಟ್ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಇನ್ನು ಮುಗ್ಯಪಾನದ ವಿಚಾರ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಈಗ 3-4 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ಅಪಕಾಶ ಬಂದಾಗಲೂ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪರಿಣಿತರಾದವರು ಅಂತ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಟ್ಟು ತೆಗೆದರೆ ಈಗ ಆ ಪಾಪ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ತಲೆಗೆ ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸೀಪು ಗಾಂಧಿಭಕ್ತರು, ಪಾನನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇರತಕ್ಕವರು ತೆಗೆದು ಹಾಕದಿದ್ದರೂ ಅಂತ ಶಾಪ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಇದರ ಹಿನ್ನೆರೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ, ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಮಾರ್ಯಾದೆ ಕೊಡುವುದು ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಇವೆ. ಆಶ್ಚರ್ಯವೆನಿಸುವುದಾದರೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು, ಸೌತ್ ಕನರಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ಪಂಚ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೇಗೆ ಇರಲಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಶ್ರೀಮತಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಫೇವರ್ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೂ ನಾವು ಫೇವರವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡವರಾಗಲಿ, ಚಿಕ್ಕವರಾಗಲಿ, ಅವರ ದೊಡ್ಡತನ ಅಥವಾ ಚಿಕ್ಕತನ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೀಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಸಲ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗುವಾಗ, ಆ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಅಬ್ಬಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಫೇವರ್ ಮಾಡುವಂತಹ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆರಾಕ್ ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ 2-3 ಡಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಅನುಭವ ಏನಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಡಿಸ್ಕ್ರಿಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬಂದರೂ ಅನೇಕ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳ್ಳಿಯ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇಲ್ಲಿ ಟ್ರೀಟ್ ಬಂದವರೆಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದವರೆಲ್ಲ ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡೋಣ ಅಂತ ತೀರ್ಮಾನವು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಹರಾಜು ಹಾಕಿದವು, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬಂತು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಸೌತ್ ಕನರಾ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಬ್ಬಾರಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಶಿ ಆಗಿರುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಬಹಳ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಈ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಭಾಗ ವಹಿಸಿದರು. ಇದು ಏನು ಕೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಸೇಲಿಂಗ್ ವಿಧಾನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನೇಕ ಫೇವರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆಶಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಫೇರ್ ಆಲ್ಲ.

Sri D. DEVARAJ URS.—Unfortunately it is the Supreme Court that has made that remark. What we can do for it?

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—That has been discussed here. We are discussing today the budget proposals for 1970-71. If the question is not yet dead and if the hon. Member is still interested in raising it, he is most welcome and it is for the Chair to permit it or not. My objective is limited. I am to answer to the criticisms made on the floor of the House in the course of the discussion today and nobody raised that question.

Sri D. DEVARAJ URS.—That question was already raised and it is still before the country.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—It is alright. But today I am not standing to answer that question; it is not so relevant. ಮಾನ್ಯ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟರು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಕಳೆದ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಉದುವಿ ತಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಶೇಂದಿ ಅಂಗಡಿ ಹರಾಜು ಆಯಿತು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅನ್ನುವವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ನಂತರ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಗೆ, ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಕಿಸ್ತನ್ನು ಕೊಡುವುದನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದರು, ಅಪ್ರೆಂಡೀಸ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದನ್ನು ರೀ ಆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆದರ್ಶ ಹೊರೆಯಿತು. ಅಕ್ಷನ್ ಆದಮೇಲೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರಿಗೆ ಮೂರು ದಿವಸ ಹಾಕಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಏಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು ಇವಿಷ್ಟೊಪ್ಪ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನಾಥ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅರೋಪ ಏನು ಎಂದರೆ, ಮೇಲೆ ನೋಲಡಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಫೇವರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕಾಣಿಸಬೇಕು, ಒಳಗಿಂದೊಳಗೇ ಫೇವರ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಇರಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ. ಈ ಒಂದು ಯುಕ್ತಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರೇ ಕೇಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು — ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಚಾರ್ತುರ್ಯ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಚುಕ್ಕರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸವಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಜಮಾಪಾಡಿದ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಾಸ್ ಡೇಟ್ ಫಾರ್ ಪೇಮೆಂಟ್ ಅಪ್ ರೆಂಟ್ ಫಾರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ಯಾವುದೆಂದರೆ 31ನೆಯ ತಾರೀಖು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಇಷ್ಟೊಡ್ ಬೈ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಫಾರ್ ದಿ ಸೇಲರ್ ಇನ್ ಡಿಫಾರ್ಟ್—ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅನೆಯ ತಾರೀಖು ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್ ಇಷ್ಟೊ ಆಗಿದೆ. ಮೂರು ದಿನಗಳೊಳಗಾಗಿ ಪೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದುವಿ ತಾಸೀಲ್ದಾರರು 4ನೆಯ ತಾರೀಖು ನೋಟೀಫಿಸು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನೋಟೀಫಿಸು ಕೊಡಲು ತಾಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.

5-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಫಾರ್ ಡಿ. ಸಿ. ಎಂದು ಸಹಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರನ್ನಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಕಮಿಷನರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಟರಾಟಿ ಮುಂತಾದವರಲ್ಲಾ ಇರುವರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ರೂಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಗಳು ನಮೂದಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ತಾಗಾದರೆ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೇಳಿ. ಹಾಗೇ ಕೇಳಿದರೆ ತಮ್ಮ ನಂದೇಹ ಹೋಗಬಹುದು. ನೋಟೀಫಿಸು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ 10-11-6 ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಹಣವನ್ನು ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿದರು. 3 ದಿವಸ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು, ಮೂರನೆಯ ದಿವಸ ರಜ, ನಂತರ ರಜ, ಅದರ ನಂತರ ರಜ ಇತ್ತು 10ನೆಯ ತಾರೀಖು ರಜ ಮುಗಿದನಂತರ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಡಿಪಾಜಿಟ್

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಮಾಡಿರರು. ಅಪೇರೆ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರರು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಾದರೆ ನಾನು ಘೈಲನಲ್ಲರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಸಿಲ್ದಾರರ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾವತ್ತು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, 3-12-69ರಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ನೋಟೀಸ್ ಕಳಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಡಿ.ಸಿ.ಗೆ ಕೂಡರೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸರಾಯ್ತು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಆಫೀಸರಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಸಿಲ್ದಾರರ ಪಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಸುಮಾನಾಸ್ಪದವಾಗಿ ನನಗೆ ಕಂಪುಬಂದಿದೆ. ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಕಳಿಸಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವು ಅಜಾಗರೂಕತೆ ನಡೆದಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಕಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿರುವರೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾವುದೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ರೂಲ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಹಾಯಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾದರೆ ಸಿದ್ಧವಾದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣತರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯವಹಾರವಿದು, ಸುಮ್ಮನೆ ಐವಾಷೆ ಮಾಡುವ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಡಿ.ಸಿ. ಅವರು ಹಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿರುವಾಗ ಹೇಗೆ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಡಿ.ಸಿ. ಮತ್ತು ಕಮಿಷನರ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ತಾಸಿಲ್ದಾರರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡಿದ ಗ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರವೂ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರುವುದು ಐವಾಷೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿರು ಹೇಳಿದಮೇರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡಲು ನಾರ್ಕೈಟಿವು ದಿವಸಗಳ ಕಳಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬೇರೆ ಯಾರಿಂದಲೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪತ್ರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾದ ದಿವಸ ಎನ್‌ಕ್ಯೆಪ್ಟರಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅನುಮಾನದ ಪ್ರಸಂಗವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಿಗಾಗಲಿ ಅವರು ಕಾಯಿದೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ನೂಕುಕುಮ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೂ ಸರಕಾರ ಫೇವರ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪುನಃ ಬಿಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಪ್ರಮಾಣಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಉಳಿದಿರುವ 15 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನೂಕುಕುಮ್ಮ ಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಟೀಕೆಮಾಡಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನ್ಯಾಕ್‌ಡರ್ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನ್ಸಿಡರ್ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸರಕಾರ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಷನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೆವು, ಆ ವಿಚಾರ ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆ ಕಮಿಷನರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆ. ಬಜೆಟ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಸ್ತೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಿತಿ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಟರ್ನ್ ಒವರ್ ಲಿಮಿಟ್ ಇರುವುದನ್ನು 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿವಾರ್. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ನೆಗೆ ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದಂತೆ 25 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಹಾಗೆ ಕಾಂಪೋಲಿಸಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ಲಿಮಿಟ್ 75 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ, ಭೂತಲಿಂಗಂ ಕಮಿಷನವರು 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರು, ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 75 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಏರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರಂತೆ ಏರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೊಂದು ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ರಾಜಸ್ವಲ್ಪಜೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ದಾಖಲು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಆ ವಿಚಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂರುನಾಲ್ಕು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಒಂದನೆಯದಾಗಿ ಫರ್ಷಲ್ಯೆಜರ್ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟಕೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದೂ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅನೇಕಸಲ ಬಂದಿದೆ. ಫರ್ಷಲ್ಯೆಜರ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವುದು ನಾಮಿನರ್, ಅದರ ಹಾಗೆಯೇ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವುದೂ ನಾಮಿನರ್. ಅದರಿಂದ ಬಳಕೆದಾರರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸಾಯಿಗಳಿಗಾಗಲೀ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ವಸಾನ್ತಿವತ್ಸನವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನ ಮಾತು. ಅವಾಗ ರಾಜಾಜಿ ಯವರು ಹೊಸ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಮೇನ್ ತರುವಾಗ ಏನಾದರೂ ಜುಸ್ತಿಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿರಬಹುದು, ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಅತ್ಯಂತ ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾದ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸೆಲ್ಫ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ತೆರಿಗೆ ಇದೆ. ಬಳಕೆದಾರರು ಯಾವೇ ಆಗಲೀ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುವಂಥ ಒಂದು ಅಗತ್ಯ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೆಲವೊಂದು ದೇಣಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಹಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಫರ್ಷಲ್ಯೆಜರ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೇ ನಾಮಿನರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಸರ್ವಧಾ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ತರಬಾಗಿ ನಾವು ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಇದು ಆದದ್ದು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ. ಅಂಥ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮದ್ರಾಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಕೇರಳ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನೇಪಾಳ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಏನು ಬಂತು, ಆತುರವೇನಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರು ಕೇಳಿದರು. ನಾವಾಗಿ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಏನು ಕೊನೆ ನಿರ್ಧಾರ ಬರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡೋಣ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಪಾಳಿ ಡಿಕ್ರಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಡರ್ ತಂದರು ಅದನ್ನು ನಾನು ಜಾರಿಯಿಲ್ಲ ತರುವೆ ಇದ್ದರೆ ಕಂಟಿಂಪ್ಟ್ ಆಫ್ ಕೋರ್ಟ್ ಅಪಾದನೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗವಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್‌ಎನ್‌ಸಿ ಹೊರತು ನಿಧರು ಮತ್ತು ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಅವರು ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ರಿಫಂಡ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅವೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸದಸ್ಯರ ಎಕ್ಸೇಪ್ಟೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಸಲ ಹಣವನ್ನು ಏಕೆ ರಿಕವರ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು.

Sri D. DEVARAJ URS.—Through you Mr. Speaker, what I want to submit is, I will be glad if the Government takes a decision in accordance with the amended Act, to take back all the money that they had improperly given. Even now, they should make use of this opportunity to take back that money and we will not come in the way of Government to do it.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—We are very keen on taking back all the money. There is no question of giving it up. But there are certain cases where traders have refunded this money to their Principals from whom they had collected this money. So we had to give them an opportunity to prove that they have refunded all this money to their principals or agriculturists. If they have done it before 31st March 1968, then their cases will be considered for waiver. Otherwise, in no cases this tax is going to be waived. But in certain cases, they have approached Government with the good offices of several of the Members of this House to give them instalment facilities.

(SRI RAMAKRISHNA HEGDE)

Government is considering. Government has not taken a final decision. May be, it may be necessary to give instalment facilities in certain cases if the amount involved is very heavy.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣ ಲಂಚವಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು, ಎಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಸಿಕ್ಕ ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇನ್ನೊಂದು. ಇದು ಅತಿರಂಜಿತವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1965-66ರಲ್ಲಿ 19 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನವಿದ್ದಂಥ ಈ ಒಂದು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವರ್ಷ-ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜು 42 ಅಥವಾ 53 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಎಂದರೆ ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಖಾತೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಟ್ಟಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಕೇವಲ 2.2 ಪರ್ಸೆಂಟ್. ಅಂದರೆ ಒಟ್ಟು 90-92 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆ.ಬಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಮೇರೆ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನವಿರುವಂತೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ತಿಳಿವಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಂಚದ ರೂಪವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ನಾನು ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಚೂರು ಕೂಡ ಲಂಚವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಿಲ್ಲ. ಈ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಬೇರೆ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಂಚವಿದೆ. ಲಂಚ ಯಾವಾಗಲೂ ಆಗುತ್ತದೆ, ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಹೇಗೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಕೊಡುವವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವೊಂದು ಜನರು ಲಂಚ ತಿರುವವರು ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಆ ಇರಾಖೆಯನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಧಿಕಾರಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಎಲ್ಲೆಂದೆ ತರಲಿ! ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ತರಲೇ! ನಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಅರಿಸುವವರು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಅರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆರ್ಥಿಕ, ಯೋಗ್ಯತೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಅರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ.—ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಎ.ಸಿ.ಟಿ.ಬಿ. ಒಂದೊಂದು ವಾಯುಂಟಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಅಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ; ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಜನರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಇದೇ ಇರಾಖೆಗೇ ಮನಿ ಬಳಸುತ್ತಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು. ಅನೇಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲಂಚ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ತಡೆ ಆಗತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಇಂಟರ್‌ಜನ್ ಸ್ಕಾಡ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಆಗದೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ!

ಶ್ರೀ ಹೆಂಟಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಸಂತೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಒಂದೊಂದು ದಿನವೂ ಸಾಕಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ತೋರಿನುತ್ತರಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವೂಪದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಟೀಕೆ ಪುನಃ ಪುನಃ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಲಂಚ ಒಬ್ಬರಿಂದ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬರಿಂದ ಅದರ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾತತಕ್ಕದೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವುದರೇಗೆ ಕೊಡುವವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲವೆಂದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಲಂಚದ

ಬಗ್ಗೆ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನ್ನು ದೋಷಿಸಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ದೊಡ್ಡವರಿರಲಿ, ಚಿಕ್ಕವರಿರಲಿ, ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥದ್ದು ರುಜುವಾತಾದರೆ, ಅವನನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಪನಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಅಂದರೆ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಇಂಥ ಕಠಿಣ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಬೇಕು. ನೂರಕ್ಕೆ ಐದತ್ತರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಚ್ಚಿದಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹೊಣೆ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೋಗ. ಈ ರೋಗ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿದೆ. ಈ ರೋಗ ಮೇಲೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಬ್ಬನಿಂದ ಆಗುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಸರಕಾರಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗಳಿಂದ ಆಪ್ತೇ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಅಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಿರ್ಭಯವಾಗಿ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಫೀಸರ್ ಇರಲಿ, ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇರಲಿ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇರಲಿ ಸತ್ಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅಫೀಸರ್ ಲಂಚಕೋರ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಸೆಕ್ ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಒಬ್ಬನಿಗೇ ಹೇಳಲಿ, ನೇರವಾಗಿ ಬಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಲಿ, ಇಂಥ ಅಫೀಸರ್ ಇದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಡಲು ನಾನು ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ನನಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ನಂತರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂಥ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಎಕ್ಸಿಜೆಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೇಂಥಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಆಡಲ್‌ರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೈ ಉಪಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅರೇಕನ್ನು ಸೀಲ್ ಮಾಡಿದ ಬಾಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಅರೇಕ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಬಾಟಲ್ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸೀಲ್ ಬಾಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅರೇಕ್ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರುವ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಅಂದರೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಬಾಟಲ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೀಲ್ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಕಮ್ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದನ್ನು ಬಳಕೆದಾರರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಅವರ ಇಷ್ಟ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗುರ್ಬರ್ಗ ಮತ್ತು ಬೀಡರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿ ಬೆರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗಾಗ್ಗೆ ಅವನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡಲು ಸ್ಟಾಫ್ ಕಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಟಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಮಿಕಲ್ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅದು ಪೂರ್ಣ ಟಾಡಿಯೇ, ಡೈಲೋಟರ್ ಟಾಡಿಯೇ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತಿಳಿದುಬಂದಮೇಲೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ರದ್ದು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಿರೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಟಾಡಿ ಮಾರಾಟ ಸೀಲ್ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಪೊಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಸೀಲ್ ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಷುರ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಕಡೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಆಹಾರ ಸಂಶೋಧನಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಸಹಾಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಟಾಡಿ ತೆಗೆದು ಪೊಲೀಸ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಬಾಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಯಶಸ್ವಿಯಾದರೆ ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗತಕ್ಕ ಹೊಸ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಟಾಡಿ ಫಾಷ್ ಹರಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಸೀಲ್ ಬಾಟಲ್ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಂಡಿಷನ್ ಹಾಕಿದರೆ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ ಅಮೌಂಟು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಇವ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ನೂತನಗಳಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the respective sums not exceeding the sums mentioned in Demands Nos. 1, 3, 5, 34, 35, 36, 40, 41, 52 and 54 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending with 31st March 1971.”

The motion was adopted.

As directed by the Chair the motion for Demand for grants adopted by the House are produced below :—

DEMAND NO. 1.—TAXES ON INCOME OTHER THAN CORPORATION TAX.

4. Taxes on Income other than Corporation Tax.

“That a sum not exceeding Rs. 10,39,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘Taxes on Income other than Corporation Tax’.”

DEMAND NO. 3.—STATE EXCISE.

10. State Excise Duties

“That a sum not exceeding Rs. 1,39,72,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of State Excise Duties.”

DEMAND NO. 5.—SALES TAX—ADMINISTRATION

12. Sales Tax.

“That a sum not exceeding Rs. 93,95,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971 in respect of ‘Sales Tax’.”

DEMAND NO. 34.—PENSIONS AND OTHER RETIREMENT BENEFITS.

65. Pensions and Other Retirement Benefits.

“That a sum not exceeding Rs. 3,81,10,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘Pensions and Other Retirement Benefits’.”

DEMAND No. 35.—TERRITORIAL AND POLITICAL PENSIONS.

66. *Territorial and Political Pensions.*

“That a sum not exceeding Rs. 1, 45,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘Territorial and Political Pensions’.”

DEMAND No. 36.—PRIVY PURSES AND ALLOWANCES.

67. *Privy Purses and Allowances of Indian Rulers.*

“That a sum not exceeding Rs. 13,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘Privy Purses and Allowances of Indian Rulers’.”

DEMAND No. 40.—COMMUTATION OF PENSIONS.

72. *Commutation of Pensions*

“That a sum not exceeding Rs. 24,40,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘Commutation of Pensions’.”

DEMAND No. 41.—MISCELLANEOUS COMPENSATIONS
AND ASSIGNMENTS.76. *Other Miscellaneous Compensations and Assignments.*

“That a sum not exceeding Rs. 1,39,76,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘Other Miscellaneous Compensations and Assignments’.”

(MR. SPEAKER)

DEMAND No. 52.—COMMUTED VALUE OF PENSIONS.

120. *Payments of Commuted Value of Pensions.*

“ That a sum not exceeding Rs. 22,76,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘ Payments of Commuted Value of Pensions ’.”

DEMAND No. 54.—ADVANCES AND LOANS.

Q. *Loans and Advances by State/Union Territory Governments.*

“ That a sum not exceeding Rs. 17,03,82,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st day of March 1971, in respect of ‘ Loans and Advances by State/Union Territory Governments. ’”

MR. SPEAKER.—Now the House will Stand adjourned and will meet again tomorrow at 12 NOON.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Friday the 26th March 1970.

ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೭೦
GOVERNMENT PRESS BANGALORE, 1970

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ
OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ
SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

೨೬ನೇ ಗುರುವಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ [ಚೈತ್ರ ೫, ೧೯೯೨ (ಶಕ)]
THURSDAY, 26TH MARCH 1970 [CHAITRA 5, 1892 (Saka)]

ಸಂಪುಟ ೨೬—ಕ್ರಮಾಂಕ ೫

Vol. XXVI—No. 5

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ : ೨೫ ಪೈಸೆ
Price : 25 Paise

C O N T E N T S

PAGES

1	Adjournment of the days sitting in view of the Bangalore Bundh	... 361—367
----------	---	--------------------

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, 26th March 1970.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Twelve of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHA VALE) in the Chair.

Adjournment of the days sitting in view of the Bangalore BUNDH

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿನ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾಜನರು ಒಂದು ಚಳುವಳಿ, ದೊಡ್ಡ ಬಂದ್‌ನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಮಿಕರು ತಮಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೂಲಿನಾಲೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಒರಾ ವರ್ತಕರೂ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಹಕರಿಸಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾನಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯ ಕರಾಳಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ತಾವೂ ಕೂಡ ದಯವಿಟ್ಟು ಬಂದ್‌ಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ, ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ಎಳಂಬ ಮಾಡದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಳಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ಬದಲಾಗಿ ರಹಾದಿನ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್‌ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮರೇಶ್ವರಂ).—ಸ್ವಾಮಿ, ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಈ ದಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯ ತರಬೇಕೆಂದು, ಈ ಸಭೆಯವರೂ ಕೂಡ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮೀಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ತಾ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋದರೆ ಸಾಲದು, ಜನಗಳ ಒತ್ತಾಯವೂ ಇರಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ಕಾರ್ಮಿಕರೂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕೆಲಸಗಾರರೂ, ಬಿ.ಟಿ.ಎಸ್. ನೌಕರರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಗದಿಂದಲೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

ಈ ಸಭೆಯ ಶಾಸಕರು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಇದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. When Rome was burning Nero was fiddling ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ಇಂತಹ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಈ ದಿನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಈ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಇದು ಯಾವರೀತಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಕಟ್ಟಳೆಗಳು ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ವಿಧಿಯುಮಗಳನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾ ಟೈಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗ ಹೊರಡ ಟೈಂ ವೇಜಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಪ್ಯಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ).—ಇಡೀ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತಕ ವರ್ಗದವರೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹಠತಾಳವನ್ನು ಆಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಗರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಪ್ರತಿಭಟನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಈವೊತ್ತು ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೇಕೆ ಬಂಧಿತ ವಾಗಿಯೂ ಈ ಶಾಸನಸಭೆ ನಡೆಸಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೂ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಿ, ಪ್ರತಿಭಟನೆ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈದಿನ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನಾವು ಎಂ ಕಂಡೀಪನ್ ರೂಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈವೊತ್ತು ದಿನ ಈ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವತ್ತಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಲಹೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದಿನದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹೆಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್ (ನಿರಸಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನೀವು ಅವರ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ನೀವು ಈ ಬಂಧಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಡಿ. ಇದು ಜರೂರಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಈ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬಂದ್‌ಗೆ ನಾವು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ನಾವು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹೊರಗಡೆ ಮಕ್ಕಳು, ಮುದುಕರು, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಾಗ ನಾವು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ನಾವು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಕೂಡಲೇ ಸಭೆಯನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ರೂಲಿಂಗ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಜನರು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸಹಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿ, ಇದು ಎರಡೂ ಪಕ್ಷದವರ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯ ಎಂದು

ತಿಳಿದು ಇದರಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಈ ದಿನದ ಸಭೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Sir, I rise to a point of order. This is the Question Hour. How are you allowing my hon. friends to talk? I wish to know whether you are going to take up the Question Hour according to the Agenda or not.

Mr. SPEAKER.—Every Member has got a right to make a request to the Speaker and through the Speaker to the House to adjourn the proceedings of the House including the question hour. It is perfectly in order to make such a request.

† Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—Mr. Speaker, we cannot get ourselves shut out from the situation that is prevailing to-day in Bangalore. Even though every one of us is a peace lover, I may recall to your memory what happened in Bengal when a similar situation arose; we cannot forget the incidents in Bengal in this connection. I have heard what people are talking about the sitting of the House to-day. None of us can read mob mentality. We cannot say when critical times will develop and when untoward incidents may happen in the House also. It is impossible to read mass mind.

So in order to see that we also sympathise with the people who are holding demonstrations outside, I submit we have to adjourn. They have been doing all these things as we have done here by passing a resolution. Those people have been expressing their sentiments. Therefore in the fitness of things I request you to adjourn the House as it is absolutely necessary. It is not proper to carry on the business in the today and today's work may be taken up on any other day. We can give an assurance that this day's business will not suffer.

† ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಸ್ಪೀಕರ್, ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಮನ ವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಯಾವ ಭಿನ್ನ ಬೇದ ಭಾವವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಕರಿಸಿ ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನಾಗಲೀ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಈ ದಿನ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ನಾವು ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಬೇಕಾಗಿಯೇ ಹೊರಗೆ ಹೋದವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಜಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಈ ಬಂದ್ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ಮಹಾಜನ್ ವರವಿ ಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತವಾದುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಗವ.ನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಲು ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಂದ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಗರದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳವರೂ ಹಾಗೂ ಇತರ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಅವರ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೂ ಬಂದ್

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಮಾಡುವುದರ ಮುಖೇನ ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರುಗಳೂ ಹಾಗೂ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೇಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನತಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ, ಜನರಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ದಿನ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ನಾಪು ನಾಪು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ಆಕಾಶವೇನೂ ಕಳಚಿ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ತೋರಿಸಲು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವಾದರೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಬಂದನ್ನು ಜನತೆ ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಜನತೆಯ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಇಂದು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ನಡೆಸದೇ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಇಂತಹ ಬಂದ್‌ಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೂಟಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೆಂಗಳೂರು).—ಸ್ವಾಮೀ, ಈ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಬೇರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ 216 ಜನರು ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರೆ ಕೋಟಿ ಕನ ಡಿಗರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವಿಲ್ಲ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಸಭೆ ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಈಗತಾನೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದೇ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಹಾಗೂ ಅವರು ನಿನ್ನೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೆವು. ಆದರೆ ತಾವು ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಅಡ್ಡೆ ಸರಿ ಕಮಿಟಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ನಾವು ಆ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲದಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದು ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಷಯ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರೋದಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ಇತರರೂ ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ದಿನದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡು ಮುಗಿಸಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡರ್ಜನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ).—ಸ್ವಾಮೀ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಎರೋದಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಹಾಗೂ ತಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಸ್ವಾಮೀ, ಇಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ವಾತಾ ವರಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ಮೈಸೂರು ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದ್ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಚರಿತೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಇದನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಬರೆಯಬಹುದಾದ ದಿವಸ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ಜನತೆಯ ರೋಷ ಹಾಗೂ ನೋವು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ದಿವಸ ಬಂದನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೆರೆಯಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಬೇಕು.

ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿತ್ತುವಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಾವು ಬೇರೆ ಒಂದು ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಿ ನಡೆಸಿಕೊಡಬಹುದು ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಆಚರಿಸುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ತಾವು ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ದಿನ ಮುಂದೂಡುವುದಾದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಹೇಳಬಹುದು ಈಗ ಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಈಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಈಗ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಆ ರೀತಿ ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇದ್ದೇವೆಯೇ ಹೊರತು ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಆಚರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಸಹ ಒಕ್ಕೂಟರೊಂದಿಗೆ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—Mr. Speaker Sir, I oppose the adjournment of the House today for the simple reason that the M.E.S. Group is opposing the implementation of the Mahajan Report since it is baseless, one-sided and perverse. The Bangalore Bundh has nothing to do with the siting of the Assembly. I strongly plead that the House should not be adjourned.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರ್ ಬಂದ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಸಿಂಪಥಿ ಇದೆ. ನೆನ್ನೆ ದಿವಸವೇ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ಮತ್ತು ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರುಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ದಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಾರದು ಎಂಬುವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅರ್ಥ ಇರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಬಂದು ಅಟಿಂಡೆನ್ಸ್ ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಇವತ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ನಡೆಸದೆ 2½ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯನ್ನು ಇವತ್ತು ಮುಂದೂಡಿದರೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಟಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನೆನ್ನೆಯೇ ನಾಳೆ ಸಭೆ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಸಭೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪ ನಡೆಸದೆ ಮುಂದೂಡುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದೋ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟದೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಾದರೆ ಸಿಟಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೌಜನ್ಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಪ್ಪ.—ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಭೆ ನಡೆಸದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಭಾನುವಾರ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಿಟಿಂಗ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಭಾನುವಾರ ಸಭೆ ನಡೆಸದೆ ಭತ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಗಂಗಣ್ಣ.—ಇವತ್ತಿನ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಂದ್ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಕಡೆಯ ಮತ್ತು ಈ ಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಕೋತ್ತಿ ಅವರು ಉಭಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಾಯಕರುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡಿ ನಾವು ಸಹ ಹೊರಗಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೊಸೆಸರ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I heard the Hon. Members. Some hon. Members have made a suggestion to adjourn the House. But one hon. Member suggested that the House should not be adjourned. The Suggestion of the Hon. Member Sri Nanje Gowda gives an impression that the House should be continued.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—That is not my suggestion. Please do not equate me with Sri Sayank. I suggested that D. A. should not be given for the day.

Mr. SPEAKER.—Before coming to a conclusion, I want to consult the Whips and the Leaders of all the parties. I will consult them for 10 minutes. Therefore, I will adjourn the House for 15 minutes.

The House adjourned at Twenty-five Minutes past Twelve of the Clock and re-assembled at Three Minutes past One of the Clock.

(Mr. SPEAKER in the Chair)

† Sri H. N. NANJE GOWDA.—On a point of order, Sir.

Mr. SPEAKER.—Nothing has happened. What is the point of order ?

Sri H. N. NANJE GOWDA.—Something happened before the House was adjourned for 10 minutes. “There was some dissenting voice.” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸೈನಕ್‌ವರ ಜೊತೆ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಈಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಿರಿ. ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾ ರೋಪ ಇಷ್ಟೆ ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಈ ಸಭೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾತನಾಡಿದವರ ಪೈಕಿ Sri Sayanak's was the lonely dissenting voice. I never protested against the adjournment of the House. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರ, ಅಭಿಮಾನ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ I am second to none. ಆದ್ದರಿಂದ 315ರ ರೂಠ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಅಡ್‌ಜರ್ನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿರೋಧಿ ಅಲ್ಲ. As a protest against the Government of India delaying the implementation of Mahajan Award we may adjourn after passing the demands without discussion. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಾವು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡಿರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್ಸ್ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. We could have abstained. In fact, we were willing to abstain in sympathy with the strike

going on. ಇದು ಅಗಲಿಲ್ಲವರಾ ಅಂತ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯವಿಟ್ಟು ರಿಫೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಓದಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸೈನಿಕರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಕುಳಿತಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯದೇ ಹೋಗಬಹುದು ಬೇಕಾದರೆ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಬಿಡಿ. I request you, "Don't try to equate me with a Maharashtrian. That is not correct. I am first a Kannadiga and then only anything else. So please rectify your mistake verifying the records.

Mr. SPEAKER.—I quite understand the sentiments of the hon. Member Sri Nanje Gowda. I did not mean any disrespect to the hon. Member.

I have never clubbed the hon. Member Sri Nanje Gowda with the hon. Member Sri Sayanak. They hold different views in this matter and I know that and the entire House knows that. I only wanted to indicate that in addition to adjournment of the day's sitting the hon. Member Sri Nanje Gowda also wanted Members not to take their D.A. for the day.

Even with regard to dissent Expressed by the hon. Member Sri Sayanak is entitled to have his opinion and there is nothing wrong in that and I have no disrespect for him on that account.

I find that there is consensus of opinion that the House should be adjourned without transacting any business. I accept that consensus of opinion and adjourn the House till day after tomorrow. Today's work has to be accommodated and in that context I have had consultations with the Leaders and Whips of the parties and it is agreed that there should be two sittings on Saturday, one in the morning and another in the afternoon. The morning's sitting would be devoted to today's demands and the evening's sitting would be devoted to passing the Supplementary Demands. I now adjourn the House to meet again on Saturday at 8-30 A. M.

The House adjourned at Eight minutes past One of the Clock to meet again at Thirty minutes past Eight of the Clock on Saturday the 28th March 1970.

ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು, ೧೯೭೦
GOVERNMENT PRESS, BANGALORE, 1970

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಗಳು
MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

ಅಧಿಕೃತ ವರದಿ
OFFICIAL REPORT

ನಾಲ್ಕನೆಯ ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಏಳನೆಯ ಅಧಿವೇಶನ
SEVENTH SESSION OF THE FOURTH LEGISLATIVE ASSEMBLY

ಶನಿವಾರ, ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೭೦ [ಚೈತ್ರ ೭, ೧೯೯೨ (ಶಕ)]
SATURDAY, 23TH MARCH 1970 [CHAITRA 7, 1892 (Saka)]

ಸಂಪುಟ ೨೬—ಕ್ರಮಾಂಕ ೬

Vol. XXVI—No. 6

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು
Mysore Legislature Secretariat, Bangalore

ಬೆಲೆ: ೨೫ ಪೈಸೆ

Price : 25 Paise

CONTENTS

	PAGES
1 (i) Starred Questions and Answers ...	369—393
(ii) Short Notice Question and Answer ...	393—395
(iii) Complaint <i>re</i> : Alleged Police Excesses at Kaup ...	395—398
(iv) Questions for Answers on the day (but not taken up ...	398—400
2 Calling Attention to a matter of Urgent Public Importance <i>re</i> : Discontinuance of Inter State Buses of Mahara- shtra and Mysore State ...	400—401
3 Statement of Demands for Grants for 1966-67 <i>i.e.</i> , to cover Expenditure Incurred in excess of Voted Grants and Charged Appropriations—(Presented) ...	401
4 Budget Estimates for 1970-71 Demands for Grants	
Demand No. Head	
14—( ) Supplies and Disposals	
16—( ) Scientific Departments	
24—( ) Industries Including Sericulture	
44—( ) Capital Outlay on Industrial and Economic Development	
—(Voted) ...	401—454
5 (i) Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1970—(Introduced)	454—455
(ii) Mysore Panchayatiraj Bill, 1970—(Introduced) ...	455
6 Supplementary and Additional Demands for Grants for for the year 1969-70 (Voted) ...	455—469

— — —

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 28th March 1970.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALI) in the Chair.

[*Quorum formed at 8-33 A.M.*]

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

Purchase of Railway Wagon Scrap by M.I.S.L., Bhadravathi

94. Sri N. A. CHANNE GOWDA (Pandavapura).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(a) since how long the Mysore Iron and Steel Limited, Bhadravathi is purchasing railway wagon scrap and the total value of purchases made since 1960 up-to-date ;

(b) the method followed in purchasing railway wagon scrap and the rate at which it was purchased ;

(c) whether regular accounts of the transactions are maintained and audited annually;

(d) who was the purchasing officer and what was his special qualification to fix the purchase rate ;

(e) whether the M.I.S.L. Limited, Bhadravathi, suffered any loss in this connection and if so, amount of loss ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).—

(a) The Mysore Iron and Steel Limited has not purchased Railway Wagon Scrap.

(b) to (e) Does not arise in view of reply to (a).

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, I want to clarify one point, perhaps there is confusion in the mind of the hon. Member. The question relates to railway wagon and not to the scrap. That relates to the general scrap.

Sri N. A. CHANNE GOWDA.—In my question I have mentioned clearly railway wagons scrap that is supplied by the railways to manufacture sleeper plates.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—We have not purchased railway wagon scrap.

Sri K. H. PATIL.—Is the Minister aware that general scrap includes railway wagon scrap also?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ.—1967-68ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 12,412.7 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಸ್ಕ್ರಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1,517.8 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬಂದು ಇನ್ನು ಉಳಿಕೆಯಾದ ಸುಮಾರು 7.54 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೇ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇದರ ರಿಕ್ತ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—The point raised by the hon. Member does not relate to railway wagon scrap.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is not the Hon. Minister taking cover under the technical flaw in the framing of the question because railway wagon scrap includes other kinds of scrap also? Is it correct and is it not the responsibility of the Speaker to pull up the Minister and to ask him to answer the question correctly?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—The railway wagon scrap according to the hon. Member does not include other scraps but other scraps includes railway wagon scrap.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—Is it not a fact that in the year 1966 the railway wagons scrap was purchased at Hubli and it was disposed of there alone and in lieu of that scrap, other scraps were supplied?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—In the first place the allegation is not correct and that supplementary does not arise out of this.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕ್ರಾಪ್‌ಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದರ ರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದೆ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—The hon. Member is not correct. He has not been fully informed about it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ.—ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡರು ಎಂದು ಇದೆ. ಅಂತಹ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ತರಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—We are going out of the purview of the question.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚೆನ್ನೇಗೌಡ.—ಅಡೀಸ್ ರಿಫೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ 28ನೇ ಹೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೈಲುಬಂದಿಮುಚ್ಚಿರುವುದನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಹ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಜಶೇಖರಮೂರ್ತಿ.—ನೋಟೀಸ್.

National Rural Water Supply Scheme for Humnabad Town

287. **Sri V. N. PATIL** (Humnabad).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state :—

(a) whether there was any request and representation made to the Government by the Town Municipality, Humnabad for taking up the protected water supply scheme at Humnabad Town under the National Rural Water Supply Scheme ;

(b) whether the proceedings of the Town Municipal Council, Humnabad, dated 26th November 1968 have been received by the Government and if so, on what date and the steps the Government has taken so far ;

(c) whether the Humnabad Town Municipality is or is not eligible for the benefits as the population of the Humnabad Town is far below 20,000 ;

(d) whether it has come to the notice of Government that the Deputy Commissioner has strongly recommended for this scheme to be sanctioned under the N. R. W. S. scheme and further has held that the said Municipality is the only Municipality functioning promptly and properly ;

(e) whether there are any difficulties in sanctioning the above N. R. W. S. Scheme ;

(f) the stage at which the matter is pending now ; the extent of time the Government will take to sanction the request of the Municipality under N. R. W. S. Scheme ;

(g) whether any correspondence has taken place between the Government of India and Government of Mysore in the above matter ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) Not eligible as the scheme was sanctioned as a local loan scheme on 8th November 1966.

(d) Yes.

(e) Since the water supply scheme to Humnabad Town was approved by Government on 8th November 1966 as a local loan scheme under 'Q-Loans and Advances' this scheme cannot be taken up under National Water Supply Scheme.

(f) Does not arise in view of reply to clause (e) above.

(g) No.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—8-11-1966ರಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ಟೌನ್‌ಪುರಸಭೆಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ; 20,000ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಒಹಳ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 1966ರಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಸಹಾಯ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಭಾವನೆ ಸರಿಯಾದುದು ಅಲ್ಲ. ತಾರೀಖು 20-6-1967ರಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು 20 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಾವು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ತಾರೀಖಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಮಂಜೂರಾದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಅನುಕೂಲ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಯಿತು ನಿಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಬದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಟಿಲ್ವಾಡಿ ಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ಪುರಸಭೆಯವರು ಜೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು 26-11-1968ರಲ್ಲಿ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 20-6-1967ರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ಟೌನ್‌ಗೂ ಕೂಡ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಳಿದಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಮತ್ತು ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಯವರು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ 8-11-66 ರಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಾಲ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಸದರಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹುಮ್ಮಾಬಾದ್ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಿದ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಚ್ಚರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ. ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

Amount spent on Medical Colleges and Attached Hospitals

SRI R. G. WALI (Hubli) [On behalf of **S. R. BOMMAI** (Kundgol)].—

294. Will the Minister for Health be pleased to state :—

(a) the amount spent by the Government during the last five years in respect of each Government Medical College and attached Hospitals in the State ;

(b) the basis of allotment of the finances to these institutions for each year ?

SRI Y. RAMAKRISHNA (Minister for Health).—

(a) Details are given in the statement appended.

(b) The requirements of the Institutions concerned.

(SRI Y. RAMAKRISHNA)

STATE

Showing the expenditure in respect of Government Medical Colleges and

1	Particulars	1964-65			1965-66		
		Normal	Plan	Total	Normal	Plan	Total
2	3	4	5	6	7	8	
1	Medical College, Bangalore.	11.881	3.847	15.728	14.444	3.614	18,058
	Victoria Hospital	22.862	..	22.862	23.167	...	23.167
	Vanivilas Hospital	9.628	...	9.628	10.655	...	10.655
	Minto Ophthalmic Hospital, B'lore.	3.248	...	3.248	3.358	...	3.358
2	Medical College, Mysore.	12.699	2.716	15.415	15.251	2.980	18.231
	K. R. Hospital, Mysore.	11.753	...	11.753	13.139	...	13.139
	Cheluvamba Hospital, Mysore.	4,290	...	4.290	5.080	...	5.080
3	Karnatak Medical College, Hubli.	10.426	0.787	11.213	11.567	0.989	12.556
	K. M. C. Hospital, Hubli.	15.115	...	15.115	16.516	...	16.516
4	Medical College, Bellary.	...	7.821	7.821	...	9.464	9.464
	College Hospital... } Hd. Qrs. Hospital. }	6.214	...	6.214	6.848	...	6.848
5	P. G. R. I and Bowring and L. C. Hospital, Bangalore.	12.230	...	12.230	13.743	...	13.742

MENT

Attached Hospitals for the period from 1964-65 to 1968-69 (5 years)

1966-67			1967-68			1968-69		
Normal	Plan	Total	Normal	Plan	Total	Normal	Plan	Total
9	10	11	12	13	14	15	16	17
16.176	3.780	19.956	17.463	3.865	21.328	20.238	3.570	23.808
48.607	...	48.607	53.378	...	53.378	57.222	...	57.222
14.191	3.657	17.848	17.599	2.964	20.563	18.519	3.509	22.028
20.291	...	20.291	21.588	...	21.588	29.268	...	29.268
12.540	1.810	14.350	16.150	1.940	18.090	17.867	0.990	18.857
25.330	...	25.330	24.684	...	24.684	28.919	...	28.919
8.273	3.748	12.021	10.349	2.286	12.635	10.089	2.521	12.610
7.095	...	7.095	13.370	...	13.370	12.883	...	12.883
15.258	...	15.258	17.875	...	17.875	19.263	...	19.263

Sri R. G. WALI.—In answer to (b) it is stated that the requirements of the institution are taken into consideration for allotting money. The Karnatak Medical College, Hubli, has not been allotted adequate amount. There is dearth for beds and at present the patients are put in the verandah. May I know whether the Government is considering to increase the strength of beds as also necessary facilities?

† **Sri. Y. RAMAKRISHNA.**—I will consider it.

Sri R. G. WALI.—There is also scarcity of medicines and X-ray plates in that Hospital and therefore adequate amount should be provided. Will the Government provide extra amount this year?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—Sir, I have already stated that I will consider it.

Sri S. SIVAPPA.—Are any standards prescribed by the All-India Medical Council for a full-fledged Government Medical College, and if so, whether those conditions have been fulfilled by the Government of Mysore where the Medical Colleges are running the hospitals?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—The Indian Medical Council has prescribed standards, viz., 600 bed hospital for every 100 students if they are attached to Medical Colleges. We are trying our best to see that this condition is complied with as far as possible. So far as the Government Colleges are concerned, this condition is almost complied with.

Sri S. SIVAPPA.—What about Bellary Medical College?

Sri Y. RAMAKRISHNA.—So far as Bellary Medical College is concerned, the bed strength is 510—it is short by 90. Government will see that the prescribed conditions are fulfilled.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಕರ್ನಾಟಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರು ಸಹ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಯಾವ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದೇ ದರ್ಜೆ ಈ ಇಲ್ಲಿದೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಹಾಗೆ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ಮಂಡೂರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬೆಡ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಮೊದಲಗಿಂತಲೂ ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಡ್ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಯಾವ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಮಿಷಿನರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—May I know the student-strength and bed-strength of each of the hospitals attached to Medical Colleges?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್, ಅಡ್ಮಿಷನ್ 200, ಬೆಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ 1600, ಮೈಸೂರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್, ಅಡ್ಮಿಷನ್ 215, ಬೆಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ 1410, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್, ಅಡ್ಮಿಷನ್ 201, ಬೆಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ 750, ಬಳ್ಳಾರಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್, ಅಡ್ಮಿಷನ್ 150, ಬೆಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ 500.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅಪತ್ಯಕತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಸ್ವೈಕ್ರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹಣ ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 84 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಹಣವನ್ನು ಇಲ್ಲ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಟ್ಟಡದ ಕೆಲಸ ಸಾಕಷ್ಟು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಷದಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ, ಉಳಿದ ಕಡೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದೀರಿ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಇದೆ. ಆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಇದೆ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬಿಷದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ಪ್ಲೇಟ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಎಕ್ಸ್‌ರೇ ತೆಗೆಸುವವರು ಹೊರಗಡೆ ತೆಗೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಧ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—The Supplementary is Disallowed as it pertains to private College.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—I invite your attention to appendix on pages 14 and 15. It is shown as 11.881. We are not able to understand what the figure is. We do not know whether it is lakhs or crores. May I know what is this figure ?

SRI Y. RAMAKRISHNA.—It is in lakhs.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—What information does it convey ? Please explain. That information you have not provided.

SRI Y. RAMAKRISHNA.—The words 'Lakhs' is omitted.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—If it were lakhs, it should have been something. But it is shown as 11.881. I can understand if it is written like Rs. 11.88 lakhs. But it is written as 11.831. I cannot understand this.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—It is 11,88,100.

SRI H. SIDDAVEERAPPA.—We have to learn mathematics now.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ಞಾನಪ್ರಿಯಾ.—ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ 750 ಬೆಡ್‌ಗಳಿವೆ, ರೆಕ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ 125 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ 200 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ 75 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು, ಅದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡ ಕಾರಣವೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೂಲನ್ನು ಅಷ್ಟೇ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಎದುರ್ಜೆನ್ನಿ ಬಂವಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸ್ವೀಟುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. That depends upon the nature of the case and it varies from bed to bed and person to person.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚವಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಖರ್ಚು ರೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರಾಸರಿ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಾಸವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಗ್ಯಾಂಟು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸ್ತತ್ಯಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಅಸ್ತತ್ಯಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆಯೇ? ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ರೋಗಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ.—ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Loss due to burning of Underground Cable at M.I.S.L., Bhadravathi

420. ABDUL KHUDDUS ANWAR (Bhadravathi).—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state:—

(a) the total loss incurred due to burning of the underground cable in Mysore Iron and Steel Limited, Bhadravathi (Ferro-Silicon) Plant and the reason for the same ;

(b) whether it was due to the bad maintenance and lack of proper supervision ;

(c) whether it was not possible to save the O.C.B. set if the fire engine had come in time and save 3 lakhs by preventing the O.C.B. set catching fire ;

(d) the reason for allowing so much oil to be accumulated in this duct ;

(e) whether there is let out to these ducts ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).

(a) Rs. 14,535. Due to heavy surge in the H.T. Cable leading from the circuit breaker to transformer resulting in puncturing of cable.

(b) No.

(c) The fire engine came in time and still it was not possible to save the O.C.B. set.

(d) There was no accumulation of oil in the duct.

(e) Yes.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR. In answer to (a) it is stated there is a loss of Rs. 14,535. Does it include the stocks of O.C.B. set ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Yes. The damage was only to the extent Rs. 14,535. There is no loss on account of any other thing.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—You have agreed that O.C.B. set should not be saved. Do you know the cost of each O.C.B. ? It costs nearly Rs. 5 lakhs.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—A portion of it is damaged. The damage comes to about Rs. 14,535. It is not correct to say that the cost of O.C.B. set is Rs. 5 lakhs.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—You have stated there was no accumulation of oil in the duct. Even to-day there is a new duct accumulated with oil. There is no outlet. You were not able to take the Fire Engine in time which is within one furlong from the spot. What action have you taken against the erring officers ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—The fire engine was at a distance of about one furlong. It came in time, but it could not save the damage. The hon. Member who was working there knows that every duct will be having outlets.

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—Was not the Government aware that such a damage would occur to this O.C.B. set ? What precautions the Government had taken ? Is this the efficiency of the Government ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Every possible precaution has been taken. But this was 55 years old.

Sri S. SIVAPPA.—In answer to (c) it is stated O.C.B. could not be saved. But you were pleased to say that it is not completely burnt out and only a portion of it is damaged. May I know what is the cost of the O.C.B. ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ಕೇಬಲ್‌ಗೆ 55 ವರ್ಷ ಮುನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷ ಅವಧಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲವೇ, 55 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇ ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—For some more years.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಪ್ವಾಲನಯ್ಯ.—ಓ.ಸಿ.ಬಿ. ಕೇಬಲ್‌ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಒಳಪತ್ರಾಯವೇ ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—I have not got those details.

Sri ABDUL KHUDDUS ANWAR.—The Minister is misleading the House. This plant was installed only about 18 years back. This cannot be 55 years old. It was installed in the year 1952. The new O.C.B. set was purchased from Germany. He says the damage caused is only Rs. 14,535. I do not agree with him. I want to know the cost of each O.C.B. set ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Though it was installed in the year 1952, it was 25 years old then. With regard to his other question, it has to be verified.

Sri S. SIVAPPA.—In answer to (c) it is stated it was not possible to save the O.C.B. set. But now he says he does not know the cost of the O.C.B. and does not know the details.

Mr. SPEAKER.—Hon. Minister says that he has no information at present.

9-00 A.M.

Sri S. SIVAPPA.—In answer to (c) you have stated that it was not possible to save the O.C.B. set. May I know whether the O.C.B. set has been completely lost or partially lost?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ 14 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ನಷ್ಟವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಬುಕ್ ವ್ಯಾಲಯ. ಈಗ ಇದನ್ನು ರಿಪ್ಲೇಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾನ್ಸ್‌ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—The replacement cost of the damaged portion is Rs. 14,535.

Criteria for determination of Scheduled Caste

454. Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN (Sirsi).—

Will the Minister for Social Welfare be pleased to state.—

(a) whether the State Government has received a directive from the Central Government in the year 1959-60 to the effect that for determination of "Scheduled Caste", untouchability shall be the "Criteria";

(b) if so, the action taken by Government following the receipt of the directive?

Sri V. L. PATIL (Minister for Social Welfare).—

(a) Yes. During the year 1958.

(b) According to the directions of the Government of India, only those communities which suffer from the stigma of untouchability or near untouchability and who are socially and economically very backward are to be included in the list of Scheduled Castes. Action is being taken to delete certain castes from the list of Scheduled Castes and the question is under the consideration of Government of India.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎನಿಸ ತಕ್ಕಂತವರು ಯಾರು, ಯಾವ್ಯಾವ ಜನಾಂಗ? ಅಥವಾ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂತದವು ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದೆಯೇ?

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎನ್ನತಕ್ಕಂತಹ ಜನಾಂಗ ಇತ್ತು. ಯಾರು ಬೇರೆಯವರಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡದಿದ್ದರೂ, ಅವರನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—1958ರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕಳಿಸಿದಂತಹ ವರದಿಯ ಸಾರಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಯಾರು ಬೇರೆ ಜನರಿಂದ ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದರೂ, ಆ ತರದ ಜನರಿಗೆ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು 1959ರಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ಸ್ ಬಂದಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಕಳಂಕದಿಂದ ತೊಂದರೆ ಗೀಡಾಗುತ್ತಿರುವ ಮತ್ತು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಹೋಲುವವರನ್ನು ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ರಾಗಿಡೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೋಶಿಯಲ್ ಡೀಸೇಬಿಲಿಟೀಸ್ ಇರತಕ್ಕವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳು ಇವೆ. 10 ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಗಳು ಇವೆ.

Sri G. DUGGAPPA.—May I know the castes that are being considered to be deleted from the list of Scheduled Castes ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಡಿಲಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಈಗ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇದೆ.

Sri J. P. SARWESH.—May I know which are the communities that have been recommended by the Mysore Government to the Central Government for deletion from the list of Scheduled Castes, Sir ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಂಟ್ರಲ್ ಗರ್ನ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಕಮಿಟಿ ಬಂದಾಗ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಮನುಷ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಬೋವಿ ಜನಾಂಗ, ಕೋರಮ, ಶಿಲ್ಪಿ, ನುಡುಗಾಡು ಸಿದ್ಧ, ಕಂದಾಚಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು ಇವೆ.

Sri M. S. KRISHNAN.—May I know whether the Scheduled castes persons who have subsequently converted themselves into Christians and Buddhists have represented to the Government that they should be included in this list and if so, what is the stand of the Government in that behalf ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅವರು ಬುದ್ಧಿಸಂ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಆದವರನ್ನು ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ತ್, ಶೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಅಂಟು ಜಾಡ್ಯವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ 6 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಈಗಾಗಲೇ ಮತಾಂತರವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಅವರ ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದ ಅನುಕೂಲದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆರ್ಥಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಯಾವ ತರದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆ ತರದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Steps to save ryots on account of Reduction of Prices of Foodgrains

500. Sri G. RAME GOWDA (Doddaballapur).—

Will the Minister of State for Food and Civil Supplies be pleased to state :—

(a) whether the Government has thought of stopping importing and distribution of foodgrains in Bangalore District ;

(b) whether it has come to the notice of the Government that prices of foodgrains have come down very much ;

(c) whether they are aware that the ryots are incurring heavy losses as the production cost of foodgrains is increasing day by day and prices of foodgrains are reducing ;

(d) whether it has come to the notice of Government that such a position is discouraging ryots to take up production of foodgrains ;

(e) the steps taken by the Government to protect ryots from such position ?

Sri B. VITHALDAS SETTY (Minister of State for food and Civil Supplies).—

(a) to (d) Except wheat, Government is not importing any foodgrains in sizable quantities. The same policy regarding import and distribution of foodgrains as was followed during last year is continued this year also. It is no doubt true that the prices of foodgrains have come down when compared with the corresponding periods in previous years.

Even though the prices of foodgrains have registered a downward trend, growers are getting an economical return due to increased quantum of production from adoption of improved methods of cultivation.

(e) Procurement price of paddy has been increased, by Rs. 2 per quintal. Government have also decided to purchase whatever quantities of paddy and jowar offered by the growers at the procurement prices, namely, Rs. 50 per quintal for coarse paddy and Rs. 52 per quintal for jowar.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಅಧುನಿಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥಗಳು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಬೆಂಗಳೂರು ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆಯೂ ಗೋದಿ, ಭತ್ತ, ರಾಗಿ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಜ್ಞರು ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಭತ್ತದ ಪರ್ಚೇಸ್ ಪ್ರೈಸನ್ನು ಕ್ಲಿಂಟಲಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಸಾರಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಜೋಳಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಮತ್ತು ಭತ್ತಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹಾಗೆಯೇ ಜೋಳಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ದರಕ್ಕೂ ವಾರ್ಕಟ್ ದರಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲ. ಈ ದರಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸಾಕಷ್ಟು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಜ್ಞರು ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಾನ್ಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಅವರು ಕಂಪುಟಿಡಿದಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪ್ರೈಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಇದ್ದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಜ್ಞರು ಬೆರೆ ನಿಗದಿಮಾಡುವ ವಿಷಯವೇನು ಬದುಕು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಟಲರ್ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು.

Sri B. VITHALDAS SETTY.—That aspect has also been taken into consideration.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಿಬ್ಬ.—ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆರೆ ಜೋನರ್ ಸಿಸ್ಟಂನಲ್ಲಿ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ನಿಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಜೋನರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸೇರಿದ್ದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ರೈತರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ಒಂದು ಬೆರೆ ಏನಿದೆಯೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣ ಒಮ್ಮತವಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚುವಾದುದರಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಜನಗಳು ಲಾಭ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕನ್ಸೂಮರ್ಸ್‌ಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಹಾಗೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೊಸ ಸಲಹೆಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿ. ಅವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ದೇಸಾಯಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ರೈತರು ಬತ್ತ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಜೋಳದ ಪ್ರೈಸ್ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್ ರೇಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಟಲಿಗೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೈಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸ್ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಈ ಪ್ರೈಸ್ ವಿಚಾರ ಎಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ನವರು ಉತ್ಪಾದನಾ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ಪಾದನಾ ಬೆರೆ ಇದ್ದೆಯೆಂದು ಅವರು ಅವರ ವಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಜೋಳ ಮತ್ತು ಬತ್ತಕ್ಕೆ ಅವರು ಉತ್ತಾದನಾ ಬೆರೆ ಎಷ್ಟೆಂದು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಪರಾಗಿ ಕೂರ್ಗ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಒವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿ ನನ್ನಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ, ಇಂತಿಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಬೆರೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ತಜ್ಞರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಉತ್ತಾದನೆಯ ಬೆರೆಯ ಖರ್ಚಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಜ್ಞರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜವಾಗಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡತಕ್ಕವರು ತಜ್ಞರೇ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿರತಕ್ಕ ಡಿಗ್ರಿಹೋಲ್ಡರ್ಸ್ ತಜ್ಞರೇ? ಯಾರು ತಜ್ಞರು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಇಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇವೆರಡನ್ನೂ ಕಲಿಸಿ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿರುವವರೇ ಅಗಲಿ ಅಥವಾ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವವರಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವು ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like to know from the Government how many quintals of food grains they have purchased in pursuance of their price support policy this year?

Sri B. VITHALDAS SETTY.—If the hon. Member puts a separate question, I will be able to furnish figures.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಾಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಇಂಫೋರ್ಟೆಡ್ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಎಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ವರನ್ಯ ನದಸ್ಯರ ಅವಗಾಹನ ಗಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

Revenue Pockets in Bangalore City Corporation Limits

511. Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—

Will the Minister of State for Municipal Administration be pleased to state.—

(a) whether the Bangalore City Corporation is aware that there are many Revenue Pockets existing within the Corporation limits which are not taxed though they are enjoying all the facilities from the Corporation;

(b) the number of such Revenue Pockets ;

(c) whether the Government would regularise (by collecting taxes the area in Kempegowda Nagar (Division No. 30) from big drain up to Ramakrishna huts ?

Sri B. M. PATIL (Minister of State for Municipal Administration). --

(a) Yes.

(b) Ten.

(c) Yes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಈಗ 10-15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿರಾರು ಮನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಅವರು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡದೆಯೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದಂಥ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇಂತಹ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಾಕೆಟ್ಸ್ ಅನೇಕವಿವೆ. ಅದರೆ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರಂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ ಚರಂ ರ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಭಾಗಮಾಡದೆ ಅವು ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳೆದುಬಂದಿವೆ. ಅವು ಈಗ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ನವರು 15 ರಕ್ಟ್ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ರಾಜಾಜಿನಗರ ಮತ್ತು ಜಮನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನೂ ಸಹ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಳಂಬದಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೂ ವಿಪರೀತ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಏರಿಯಾಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲದಾಸಶೆಟ್ಟಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ. ಆನ್ ಆತರ್ವೈಜ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಇರುವಾಗ ಅವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರ ಹ್ಯೂಮ್ಯಾನಿಟೀರಿಯನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವುಕಡೆ ಈಗಾಗಲೇ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀವ್ರ ಆಶೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ನಂಜಪ್ಪ.—ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹವರ ಮನೆಗೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಹಾಕುವುದು, ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟಿರುವವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸ್ವಾಮಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಾಕೆಟ್ಸ್ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ 34 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಏರಿಯಾ ಅನ್ನು ರೀಕನ್‌ವೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ರೆಗ್ಯುಲರೈಜ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ, ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಚಾಕುಮಾಡಿ ಸ್ವೈಲ್ ಮಾಡಿ ಆ ಸ್ವೈಲ್ ಒಳಗಿರುವ ಜಾಗವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಾಕೆಟ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಾಕೆಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಇದು ನಮ್ಮ ಏರಿಯಾ, ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಟ್ಟುವಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಕರಾರು ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಪಾಕೆಟ್ಸ್ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಜನ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೆ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಕನ್‌ವರ್ಟ್ ಮಾಡದೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಲೇ ಒರಾ ಸ್ಕಾಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿತ್ತು. ವುರಿಂದ ಹ್ಯುಮಾನಿಟೇರಿಯನ್ ಗ್ರಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಒರಾ ವಿಧವಾದ ಸ್ಕಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಸೈಟಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರೀ ಕನ್‌ವೆ ಮಾಡಬೇಕು ಆದರಿಂದ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Continuance of Essential Commodities Act

567. Smt. WINNIFRED F. FERNANDES (Coondapur).—

Will the Minister of State for Food and Civil Supplies be pleased to state :—

(a) whether Government proposes to assess the need to continue the applicability of the Essential Commodities Act, on various articles, which are declared as such, under the said Act ;

(b) whether the Government is aware, that the High Court of Mysore has in a recent judgement suggested that Government should periodically assess such needs and if so, the action if any taken in this regard ?

Sri B. VITHALDAS SETTY (Minister of State for Food and Civil Supplies).—

(a) Yes.

(b) Yes. The matter is under examination.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Supplementary to (a), In what way do you propose to assess the need to continue the Essential Commodities Act ?

† Sri B. VITHALDAS SETTY.—There is the judgment of the High Court of Mysore dated 28th November 1969. We are considering in what way we could revise or continue the order.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—What is the action you have taken at present after the High Court passed this judgment ?

Sri B. VITHALDAS SETTY.—No action is taken. It is under serious consideration by Government ; we are examining what action to take.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES. Why do you want to continue or revive the Essential Commodities Act periodically? Is it in the interests of the public consumer or is it in the interests of the blackmarketeers ?

Sri B. VITHALDAS SETTY.—Government feel that it is in the interest of the public. I do not know how the hon. Lady Member feels about it.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಿ. ಹಾಲಪ್ಪ. — ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಡೈರೆಕ್ಟಿವ್ ಇದೆಯೇ ?

Sri B. VITHALDAS SETTY.—I will read one sentence from the High Court judgment :

“It is desirable that the Government should review from time to time the supply and demand position of essential commodities included within the scope of the Order to ascertain whether there has been any material change in respect of it since the order was made ; whether there is need to continue any particular or all the provisions thereof in regard to all or any of these commodities.”

This is what is said in the judgment.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ. — ಈಗ ತಮಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಆದೇಶ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಎಸನ್‌ಪಿಯರ್ ಕಮೋಡಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನೊಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಂಟ್ರಾನ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆರ್ಡರುತ್ತದೆ. ಡಿಕ್ಲೇಷನ್ ಆರ್ಡರ್ ಅದು ರೈತರಿಗೂ ಸಹ ಅಪ್ಪೇ ಆಗುತ್ತದೆ, ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ಆರ್ಡರ್ ಸಹಿತ ರೈತರಿಗೆ ಅಪ್ಪೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಫುಡ್ ಸಿಬ್ಬಿಯೇಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ಲಂತ್‌ಹ ಕೆಲವು ಆರ್ಡರುಗಳನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri B. VITHALDAS SETTY.—Please wait for another 15 days. We are already considering and we hope we will be able to do something within that time.

ಶ್ರೀ ಭೋಳಾ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ. — ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ದವಸಗಳ ಸರಬರಾಜು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ದವಸಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುವ ರೆವಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲರಾವ್‌ಶೆಟ್ಟಿ. — ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ರೆವಿಯಿಂದ ಬೇಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಟು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೋದ ಹೋದಲ್ಲ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಸರಕಾರ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲನಲಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ. — ತಾವು ಇನ್ ದಿ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಪಬ್ಲಿಕ್, ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ ಅಂಡ್ ನಾಟ್ ಇನ್ ದಿ ಇಂಟರ್‌ಸ್ಟ್ ಆಫ್ ದಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳೋಣ ವಾಯಿತು. ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರ್ಸ್ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಸೌತ್ ಕೆನರಾದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರ್ಸ್ ವಿಪರೀತ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್‌ಪಿ.ಪಿಯರ್ ಕಮೋಡಿಟೀಸ್ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸುವ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರ್ಸ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲರಾವ್‌ಶೆಟ್ಟಿ. — ಪಬ್ಲಿಕ್‌ನೊಳಗೆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರ್ಸ್ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಮಾರ್ಡರ್ಸ್ ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿಯರ್ಸ್ ಎಂದು ಒಂದು ಜನರ ಗುಂಪು ಇಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಮುನಿಸ್ವಾಮಿ. — ರೈತರಿಂದ ರೆವಿ ಮಾಡಿದ ಧಾನ್ಯ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಉಗ್ರಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಳೆತು ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಜನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿಠಲರಾವ್‌ಶೆಟ್ಟಿ. — ಲಂತ್‌ಹುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Sri M. Nagappa is permitted to put Question No. 587 on behalf of Sri G. Amare Gowda.

Farming Societies in Sindhnur Taluk

587. Sri M. NAGAPPA (Raichur) [On behalf of Sri G. AMARE GOWDA (Sindhur)].—

Will the Minister for Development be pleased to state :—

(a) the number of Farming societies existing in Sindhnur Taluk ;

(b) out of them the number of defunct Societies ?

Sri B. L. GOWDA (Deputy Minister for Co-operation)

(a) 18.

(b) 8.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—18 ಕೃಷಿ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಜಮೀನುಗಳು ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ ?

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಕೆಲವಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವರು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಎಂಟು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರಕಾರದ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಕೆಂಗಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 110 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಕಾನೂರು ಸೊಸೈಟಿಗೆ 152 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ರೂಡಕೊಂಡ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 145 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಗೋರಬಾಲ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 34½ ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಗೂರಬಾಲಕ್ಕಾಂಪ್ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 225 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಬೂದಿಪಾಲ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 243 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಉಪ್ಪಾಲ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 265 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ, ಮಾಧವನಗರ ಸೊಸೈಟಿಗೆ 147 ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಇಂತಹ ಡಿಫಂಕ್ಟ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಸರಕಾರಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಜಮೀನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನು ? ಆದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸರಕಾರದ ಜಮೀನುಗಳಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ರೋನ್ ಎಷ್ಟು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಷ್ಟು ? ರೋನ್ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಂಟಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಂಡ್‌ಲೆಸ್ ಲೇಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಯಾಬಲಿಟೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯೂ ಚೆನಿ ಇವೆ. ತಿರುಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. 18 ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿವರಗಳು ಚೇಬರ್ ಮೇಲೆ ಇದ್ದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಲಿಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ.

Coconut Pick-ups In Tiptur Taluk

600. Sri V. L. SHIVAPPA (Tiptur).—

Will the Minister of State for Minor Irrigation be pleased to state :—

the number of Coconut Pick-ups if any taken for or proposed for execution in Tiptur Taluk during 1968-69 and 1969-70 ?

Smt. BASAVARAJESWARI.—(Deputy Minister for Social Welfare [On behalf of Sri A. J. DODDAMETI (Minister of State for Minor Irrigation).—

No Coconut rick-ups have been taken up or are proposed to be taken up by the Public Works Department in Tiptur Taluk during 1968-69 and 1969-70.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ ಇದೇ ಪ್ರಶ್ನೆ 24ನೇ ಜನವರಿ 1969ರಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಾಯಿರ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆಗಿನ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೇಳಿದ್ದರು. ನವಂಬರ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವೆಂಟ್ ರೋನ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಯಿರ್ ಕನ್ಸರ್ವೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಆದರ್ಶಮಾಡಿವಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈವೊತ್ತು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ನೀವೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಹಿಂದೆ ಇರಿಗೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಗುಲ ಬರ್ಗ, ರಾಯಚೂರು, ಬಿಜಾಪುರ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ 1

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಒಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಹಿಂದಿನ ಇರಿಗೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಕೆಲಸಮಾಡಿವಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. 1968 ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕೆಲಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಬೆಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರವಿ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಈವೊತ್ತಿನ ಕಾನೂನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿರನ್ನೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಬರ್ಚು ಯಾರು ವಕೀಲರನ್ನು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ರಾಜಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಗೌವರ ಮೆಂಟ್ ರೋನ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಎರಡನೇ ವಿಷಯ ರಾಯಚೂರು, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದ್ದು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೀಂ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಭಾವನೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

9-30 A.M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಾಗಾಯ್ತಿ ಜಮೀನಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 2-3 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ಇದ್ದುದನ್ನು 25 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ, ಚಿಪ್ಪೂರು, ತುರುವೇಕೆರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಕಳೆದ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 6 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಅಥವಾ ಈ ಕೆಲಸ ಆಗಬಾರದು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದು ಆ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಕಂದಾಯ ಪುನರ್ವಿವರಣೆಯಾಗಿ, ತೆರಿಗೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಭೂಮಿ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಿರ್ಕು ಡ್ರಾಂಗ್ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸ್ಕೀಂ ರ‍್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಯಾರಿಂದ ಹಣ ರಿಕವರ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾರು ಮೇನ್‌ಟೇನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri S. SIVAPPA.—This is an important question.

Mr. SPEAKER.—If it is so, the hon. Member may give notice of half-an-hour discussion. I shall allow it.

Sri S. SIVAPPA.—Minor irrigation is under the overall charge of the Chief Minister. He can answer.

Mr. SPEAKER.—I have already suggested to the hon. Member to give notice of half an hour discussion. I shall allow it.

Demands of All India Handicrafts Board Employees

648. Sri M. S. KRISHNAN (Malleswaram).—

Will the Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs be pleased to state:—

(a) whether demands relating to leave facilities, confirmation of service, etc, were raised by the All India Handicrafts Board Employees' Association; if so, when;

(b) whether conciliation proceedings were conducted and if so, when;

(c) whether the Labour Officer and Conciliation Officer has sent his reports to the Government; and if so, on which date;

(d) what action has been taken by Government in respect of these disputes?

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Law, Labour and Parliamentary Affairs).—

(a) Yes; on 27th November, 1967.

(b) Yes; on 29th April 1968; and 2nd May, 1968.

(c) Yes; on 21st June 1968.

(d) The dispute has been referred to the Additional Industrial Tribunal, Bangalore for adjudication on 30th January, 1970.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ದಿವ್ಯಾಂಡ್ ಕೊಟ್ಟ 5 ತಿಂಗಳು ಆದಮೇಲೆ ಕನ್‌ಸಿಲಿಯೇಷನ್ ಶುರುವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಹಾಗೆಯೇ 1963ನೇ ಇಸವಿ 21ನೇ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂತು. 1970ನೇ ಇಸವಿ 30ನೇ ತಾರೀಖು ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ, ಈ ರೀತಿ ಒಂದೊಂದರ ವರ್ಷಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

Sri K. PUTTASWAMY.—The question raised was whether it is an establishment for commercial purpose or whether it is an institution for research and pilot centres. That question was being examined. Even prior to conciliation that question was raised. So, the Labour Department took some time to decide whether it is of commercial purpose and whether it should be taken for conciliation; they conciliated and thereafter the Chairman of All India Handicrafts Association wrote a letter, disputing the fact. The Law Department was consulted and finally it was decided that it should be treated as a commercial department and labour laws applied.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಎಕ್ಸ್‌ಪಾನೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಏಕೆ ಬೇಕಾಯಿತು ? ಮತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾಲ-ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಇಷ್ಟರೊಳಗೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ? ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ 3 ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಅವರಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರದಿದ್ದರೆ ನೀವೇ ರೆಫರ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅಂಡರ್‌ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಅಂತ ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ತರಹ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

Sri K. PUTTASWAMY.—The question that was raised was of sufficient importance. Therefore the Law Department had to be consulted. The Law Department wanted additional information and that additional information had to be collected and supplied to the Law Department. There has been absolutely no delay.

Senior Industrial Supervisors in Department of Commerce and Industries

654. **Sri C. R. RANGE GOWDA (Magadi).**—

Will the Minister for Industries, Information and Publicity be pleased to state :—

(a) whether there are any local candidates working in the cadre of Senior Industrial Supervisors in the Department of Industries and Commerce ;

(b) if so, the number and since how long they are working ;

(c) whether the services of all of them have been regularised as per the existing rules ;

(d) if not, the action taken to regularise their serviced ?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY (Minister for Industries, Information and Publicity).—

(a) Yes.

(b) Nine. Four are working from 1961 and five from 1962.

(c) No.

(d) The Rules do not permit their regularisation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರಂಗೇಗೌಡ.—ಈ 9 ಜನ ಸಿಬ್ಬಿಯರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯರ್ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್‌ಸ್‌ನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರಿಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

† Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—According to the Government Order issued the regularisation should be done provided the initial appointment was in accordance with the rules of recruitment. They were appointed against promotional vacancies and so it cannot be regularised.

Mr. SPEAKER.—Question Hour is over. New Question No. 260, held over on 17-3-1970.

Tanks investigated in Chickamagalur District

Sri M. MALLAPPA.—You have supplied a big list which shows that 32 projects have been investigated. May I know out of these, how many are political projects, how many are contractors' projects and how many the Government intend to take up for execution ?

† Smt. BASAVARAJESWARI.—That information is not before me.

Sri M. MALLAPPA.—You have given a big list of about 32 projects investigated in Chickamagalur. May I know how many are political projects, how many are contractors' projects and how many the government intend to take up ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಅವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿವರಗಳು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೂಡ 1966 ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 1969ರ ವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 54 ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟಿಗೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಪೈಕಿ 85 ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು 38 ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 9 ಲಕ್ಷದ 4 ಸಾವಿರದ 687 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಇದ್ದ 2 ಸಾವಿರದ 170 ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಅಡ್ಡಪವರ್ ಆಗಿ 1 ಸಾವಿರದ 26 ಎಕರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪೊಲಿಟಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಅನ್ನುವುದು ಯಾವುದೂ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Sri M. MALLAPPA.—Item 11, 14 and 20—Since how long these projects are pending sanction? The estimated amount in respect of these projects is Rs. 1.23 lakhs and the acreage to be irrigated is 126 acres. Are they not economical projects? Item 14 Extent 1560 acres, estimated amount Rs. 5 lakhs. Since how long this project is pending? If the project is not sanctioned, why was there any necessity to investigate?—Items 19 and 20—If there is any bona fide intention on the part of the Government to help the ryots to promote additional irrigation facilities, is it not essential on the part of the Government to see that these projects are sanctioned and the work taken up immediately ?

Smt. BASAVARAJESWARI.—I would like the hon. Member to repeat the question because there are a number of lists. The information is available and I will give the entire information. Since it is a big list and since the hon. Member has put a number of supplementary questions, it would require time to reply exhaustively. I have given all the information to answer the question. If he wants further information, I request him to put a separate question.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Murder of the Chairman of Borgi Village Panchayat

12. Sri V. N. PATIL (Humnabad).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that on or about 17th February 1969, Sri Shivaraya of Khashimpur, the Village Panchayat Chairman of Borgi was murdered and his body was burnt ;

(b) whether the matter has been investigated and the necessary action has been taken ;

(c) whether it has come to the notice of the Government that there was serious misunderstanding between the Sub-Inspector of Police and the deceased Village Panchayat Chairman for some time ;

(d) whether there is any pending private Criminal complaint filed by the deceased Village Panchayat Chairman against the Sub-Inspector ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(a) Yes ; on a complaint of the father of the deceased, a case in Kushnur Police Station Cr. No. 7/70 under Section 302, 201 and 435 of I.P.C. has been registered.

(b) The investigation is under progress. In fact in view of the seriousness of the case, the investigation has been entrusted to a Gazetted Officer. Of the 4 accused, 3 have been arrested and the remaining one is still at large.

(c) No.

(d) No.

Sri V. N. PATIL.—I want to know from the Hon. Chief Minister whether this Sri Shivaraya of Borgi Village, before he was murdered, had filed any private complaint against the Sub-Inspector of this particular Police Station on account of a scuffle ?

† Sri VEERENDRA PATIL.—It is true that Sri Shivaraya had filed a private complaint against the Sub-Inspector of Police in the Court of the First Class Magistrate, Aurad. It was dismissed because Sri Shivaraya, the complainant, did not attend the Court.

Sri V. N. PATIL.—May I know from the Hon. Chief Minister, whether conditions were created in such a manner that the complainant did not attend the Court? At the same time, I wish to know whether this Shivaraya visited Bangalore and asked protection from the Hon. Deputy Minister for Home and explained to him that his life was in a danger because he had taken upon himself the responsibility to save the villagers from the harassment of the Sub-Inspector?

Sri VEERENDRA PATIL.—That information is not before me. But it appears that this Sri Shivaraya had complained at a particular period that there was rivalry between the Panchayats of Mamballa, Vadagaon and Alur and Panchayat of Borgi villages. On account of this rivalry, security cases were pending against both the parties.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಕೊಲೆಯಾದ ದಿವಸ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದರು? ಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಜೇರಿ ಕಡೆಗೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಆ ದಿವಸ ಅವರು ಅಂದು ರಜದ ಮೇಲೆ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ಸಮಾಚಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

Sri G. CHANDRAKANTH.—In view of the allegations made on the floor of the House by the hon. Members, will the Hon. Chief Minister give an assurance that if the Sub-Inspector has got a hand in the murder of this unfortunate deceased, all steps will be taken against him? Further may I know, as a matter of precaution, whether the Sub-Inspector's activities will be watched? It may also be intimated whether on a particular day the Sub-Inspector was in Bangalore; if so, whether he was on duty or whether he had taken leave? Is it also a fact that he did not stick to programme? An assurance may also be given that the witnesses are not harassed by the Sub-Inspector and that he will be kept under suspension.

Sri VEERENDRA PATIL.—That is why I stated that I do not have that information whether the deceased had come to Bangalore, made representation to the Deputy Home Minister and also made representation against the Sub-Inspector in writing. If there is anything against the Sub-Inspector and if the hon. Member feel that the Sub-Inspector has got a hand in this murder, Government will not hesitate to institute enquiry against the Sub-Inspector. That is why, we have entrusted this investigation to a Gazetted Officer. We have not left the investigation of the case to the Sub-Inspector or the Circle Inspector. A Gazetted Officer is investigating and we have instructed the Superintendent of Police to supervise it. So far as the enquiry is concerned, if there are any culprits, Government will not hesitate to institute an enquiry and see that they are punished.

Sri G. CHANDRAKANTH.—Our information is that this Sub-Inspector had programmed to visit Bangalore on 10th February 1969 to attend to Court duty on 12th February 1969. But he left that place on 17th February. It is also suspected that the murder has taken about two days earlier to 17th February and that the deceased was burnt in a heap of grass. Therefore, there is every reason to believe that there was rivalry between the deceased and the Sub-Inspector. Will the Government, therefore, take every precaution to see that every action is taken so that truth comes to light?

Sri VEERENDRA PATIL.—That is why, I stated that the investigation in this case has not been entrusted to a Sub-Inspector but to a Gazetted Officer. If during the course of investigation, it is found that the Sub-Inspector had a hand in the murder or he was behind this murder and all that, we will not hesitate to take action against the Sub-Inspector.

Complaint re : Alleged Police Excesses at Kaup

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ಕಾಪುವಿನಲ್ಲಿ 24-3-70 ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳವಾರ ಮಾರಿ ಪೂಜೆ ನಡೆಯುವುದೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಸೇರಿದ್ದರು, ಅಂದು ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು ಮತ್ತು ಹೊರಗಿನವರು ಸೇರಿ ಕೋಳಿ ಕುರಿ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಬಲಿ ಕೊಡುವರು. ಅದೇ ದಿವಸ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನರಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri VEERENDRA PATIL.—It is true that both the Leader of the Opposition and my friend Sri Bhaskara Shetty met me personally yesterday evening. The Leader of the Opposition telephoned to me. I immediately contacted our Home Secretary and said that necessary information should be collected. So, he is apt to collect the information. I believe that during the course of today or tomorrow, I will be in a position to make a statement.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ.—ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮೇಷನ್ ನುಡಿದು ಕೊಡಬಹುದು. ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಪೊಲೀಸರು ಅವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ವರದಿ ಕೊಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Sri Bhaskara Shetty need not make a statement now. If he makes a statement now, he will not be permitted to make a statement again.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ (ಕಾಪು).—ಅಲ್ಲಿನ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗವರ್ನ ಮೆಂಟ್ ಸರ್ವೆಂಟಿಗೆ ಹೊತೆದಿದ್ದಾರೆ, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನ ಎಂಜಿನಿಯರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಿ. ಅಂಥ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಇರಾಬೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರಿದ್ದರು. 24 ನೆಯ ತಾರೀಖು ರಾತ್ರಿ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಶಿವ್ ಉತ್ತಯ್ಯ ಎನ್ನುವವರು ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಕಾನಾ ಸ್ಟೇಬಲ್ಸ್ ಗಳೊಡನೆ ಮಾರಿಪೂಜೆಯ ದಿವಸ ಎಂದು. ಆ ದಿವಸ ಎಂ. ಎಸ್. ಇ. ಬಿ. ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್ ಮಹಾಬಲ ಬಂಧಾರಿಯವರು, ಮೊನೇರಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಸಾಧುಶೆಟ್ಟಿರು ರೈನ್ ಸುಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದರು, ಸೂಪರ್‌ವೈಜರು ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಾನ್ಸರಕಟ್ಟೆ)

ಗುರುತು ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರನ್ನು ಕೇಳಿದರು. ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕುಡಿಸಿದ್ದರು. ಮಾರಿ ಪೂಜೆಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳು ಸುಮಾರು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಬಂದಿದ್ದರು, ರಾಟಿ ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು.

ಮರು ದಿವಸ ಸಾಧಾರಣ ಏಳೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿ ಮತ್ತು ಸಾಧು ಸೆಟ್ಟರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಎಸ್. ಪಿ. ಉಡುಪಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ಏಳೂವರೆ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿರ್ವಾ ಸ್ಟೇಷನ್ ಉತ್ತಯ್ಯ, ಉಡುಪಿಯ ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಾವರದ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಉತ್ತಪ್ಪ ಇವರನ್ನು ಪೋಲೀಸ್ ವ್ಯಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿ ಅವರು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವಾಗ, ವೆಟರಿನರಿ ರೈನ್ ಸ್ಪಾಕ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಸಾಧು ಶೆಟ್ಟಿ ಎಂಬುವರು ಡ್ಯೂಟಿಮೇಲೆ ಇದ್ದಾಗ ಬಂದು ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಅವರು ನಾವು ಡ್ಯೂಟಿಮೇಲೆ ಇದ್ದೇವೆ, ಮೇಲ್ಕುಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪರ್ಮಿಷನ್ ಬೇಕು, ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ಉತ್ತಯ್ಯ ಎಂಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಿಡಿ, ನಾನು ಹೈ ಕೋರ್ಟ್ ಜನರನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಉನ್ಮತ್ತರಾಗಿ. ಅವರನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಜೈಪಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗಿ ನಂತರ, ಯಾರೋ ಬೀಪಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯಿರಿ ಎಂದು ಇಳಿಸಿ, ಕೈಗಳಿಗೆ ಕೋಳಿ ಹಾಕಿ, ಕಾಪು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೈಲಿ ದೂರ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಕಾಪು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ರಾಕಪ್‌ನಲ್ಲಿಟ್ಟು, ಅವರ ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಬೆತ್ತಲೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರ ಕಾಲಿನ ಮೆಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಅವರನ್ನು ಪೋಲೀಸರು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರು ಅವರನ್ನು ಹೊಡೆದುದೊಂದ, ಅವರು ನೀರು ಬೇಕು, ನೀರು ನೀರು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಉಚ್ಚಿ ಹೊಯ್ದು, ನಿಮ್ಮ ಉಚ್ಚಿಯನ್ನೇ ಕುಡಿಯಿರಿ, ನೀರು ಕೊಡುವವರು ಯಾರು, ನೀವು ರಾಕ್ಷಸರು, ರಕ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪೋಲೀಸರು ಹೇಳಿ. ಮರುದಿವಸ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಅವರನ್ನು ಉಡುಪಿ ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದ ನಂತರ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರ ಎದುರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದರು. ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೋಡಿ, ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ರಕ್ತವನ್ನು ನೋಡಿ, ಕೂಡಲೇ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿಯವರು ಜೀವ ಈಗ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿ ನಕಾರ್ಗಿ ಜನರ ಅಸ್ತತ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗೆ ಸೇರಿದುದು ಎರಕ್ಕುಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಅವರ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋಗೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಸೇರಿದ ಇನ್ನೊಂದು ಇರಾಖೆಯ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕಾಪುಗೆ ಬುಡ್ಡಾಗಿ ಬಂದು ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ನಾನು ಕಾಪು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ 8 ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಏಳು ಸಾವಿರ ಜನರ ಒಂದು ಜಾಥಾವನ್ನು ಆಹಾರಭಾವವಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಉಡುಪಿಗೆ ಹತ್ತು ಮೈಲಿ ತನಕ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಗರಾಟೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸಾನ್‌ನಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೋಲೀಸರೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಪು ಜನರು ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳು. ಅಂಥವರು ಈಗ ಭಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿ ಚೇರ್‌ಮನ್ ನಾರಾಯಣ ಕರ್ಕೇರ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಭಾಪತಿಯವರಾದ ಕೆ. ಕೆ. ಶೆಟ್ಟರ ಅಳಿಯ ಜಯರಾಮ ಬರಾಳ ವಂತಾದ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿವಾರೆ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದು ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲೀಸರ ಈ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಜನ ಹೆದರಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿಯವರ ಪತ್ನಿ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನನ್ನ ಗಂಡ ಹೊರಗೆ ಬಂದಂಥ ದಿವಸ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆಯ ಜನ, ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಟುಂಬದವರು. ಮೊನ್ನೆ ಎರಕ್ಕುಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅವರು ಇಡೀ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿಯವರಂಥ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರ್ ಇನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್, ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎಲ್ಲ ಬಂದು ಮಹಾಬಲ ಭಂಡಾರಿಯವರನ್ನು ಜಾಮೀನು ಮೇಲೆ ಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಯಾರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ, ನಿಮನೂ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ನು ಉನ್ಮತ್ತನಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ನಾಳೆ

ದಿನ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನೂ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೃಹ ಖಾತೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರನ್ನೂ ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಪೊಲೀಸ್ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಬಂದಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಖುದ್ದಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲಿ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಲಿ, ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಿ ಕಾಪುಗೆ ಬಂದು ನೋಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು, ಜುಡೀಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಕಾಪು ಜನ ಸತ್ತಾಜೆಗಳು. ಅಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾನು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಗಿರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಕೋಪಕ್ಸ್ ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಏನಾದೀತು ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ತಾವು ಬಂದುನೋಡಿ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಆವರ ಮೇಲೆ ಜುಗಾರಿ ಆಡುತ್ತೀರಿ, ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಅಪಾದನೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸೇರಿರುವಾಗ, ಪೊಲೀಸರು ಹಠಾತ್ ಲಾಠಿ ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾರಾದರೂ ಹೊರಾಡೆಯವರೂ ಬಂದು ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿರಬಹುದು. ದೊಡ್ಡ ಕಲ್ಲು ಅಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಕಿದೆಯಂತೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಸೇರಿರುವಾಗ ಯಾರು ಕಲ್ಲು ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅದೇ ದಿವಸ ಮತ್ತು ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಮರು ದಿವಸ, ಈ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ನೋಡಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸತ್ತಾಜೆಗಳನ್ನು ತುಳಿಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಎಲೇರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದುರಾಡಳಿತ ಹಚ್ಚಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಜನ್ಮರಿಂದ ಕಷ್ಟ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಖುದ್ದಾಗಿ ಬಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಪೊಲೀಸ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ಮಾಡಿರುವವರು ಪೊಲೀಸ್ ಎಸ್. ಪಿ. ಅವರು ಪೊಲೀಸ್ ಎಸ್. ಪಿ. ಉಡುಪಿಯ ಟಿ. ಬಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಪೊಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ, ಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೊನ್ನೆಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎನೇನಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ, ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇನೆ. ತಾವೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಕಾಪುನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪೊಲೀಸ್ ಫೆಡ್ ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಪು ಜನತೆಯದು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಜನ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಶ್ರೀ ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿರು ಬಹಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಮೂರು ದಿವಸದ ಕೆಳಗೆ ಪೊಲೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ ದಸ್ತಗಿರಿಯಾಗಿರುವವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮೈಸೂರು ಎಡ್ವೈಟ್ಸ್ ಮಂಡಲರು ಅಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ವೆಟರಿನರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರು. ಸರ್ಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಪೊಲೀಸರು ಉನ್ಮತ್ತರಾಗಿ, ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿ, ಹೊಡೆದು, ಬಡಿದು, ರಕ್ತ ಸೋರುವ ತನಕ ಹೊಡೆದು, ಅಸ್ತತ್ಯಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ, ಪೊಲೀಸಿನವರು ಎಷ್ಟು ಉನ್ಮಾದದಿಂದ, ಉನ್ಮತ್ತತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿವಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸಿಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಧಿಕಾರಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಇದೆ. ಇವರ ಪೋರ್ಟ್‌ಪೊಲಿಯೋದಲ್ಲಿರುವ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೇ ಪೊಲೀಸರು ಈ ರೀತಿ ಹೊಡೆದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದುರಂತದ ಘಟನೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪೊಲೀಸಿನವರು ಯಾವ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ಇವರ ಉಪಟಳ ಜಾನ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪುರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ದಸ್ತಗಿರಿಮಾಡಿ, ನಂತರ ಕ್ಷೌರ ಮಾಡಿಸಿ, ಮಲಮೂತ್ರ ಕುಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೊಲೀಸರ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಯಾವ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮೂರು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುದರಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಅವರು ಸ್ಪೆಷಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ದ ತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಮೈರ್‌ಲೆಸ್ ಇದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ತನ್ನ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಹದ್ದು ಮೀರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನ್ಯಾಯವಾದ ಜನರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೇಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾಗಿ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲಿ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ದುರಂತ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಭೆಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕಡೆಯು ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು, ಈ ಕಡೆಯು ಇಬ್ಬರು ಶಾಸಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಿ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಭೆಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೃಹ ಖಾತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Now I do not permit any member to speak. The Chief Minister is collecting information about that and he will make a statement.

10-00 A.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಪಾಪ್ಪನಯ್ಯ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪೂರ್ವೋಪಲಯೋಕ್ಕೆ ಇದು ಸೇರಿದೆ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Of course the matter is very serious. The point here is the Hon. Chief Minister is collecting the information and he would make a statement.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Floods in Bellary Nala in Belgaum Taluk

307. Sri P. B. NANDIHALI (Uchagaon).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether the Chief Minister has this year visited place where loss has occurred due to floods in Bellary Nala (Belgaum taluk);

(b) if so, the action the Government proposes to take to increase the width and depth of this nala (Bellary Nala)?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) The whole problem, including possibility of providing additional vents to the P. B. Road and V.B.B. Road bridges across Bellary Nalla in order to increase the discharge and the feasibility of lowering the sill levels of these bridges in order to secure a high velocity and to create scouring action, is under examination.

Reservation of Vacancies in Government Departments for Ex-Service men and Military Personnel.

543. Sri N. B. SIRDESAI (Khanapur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether the Minister for Industries, Information and Publicity has ever informed the Press Reporters about the decision of the Council of Ministers regarding the reservation of ten per cent of vacancies of all categories in Government Departments for the Ex-Servicemen and Military personnels ;

(b) whether Government have published any Rules in last November in connection of the retired officials of Military and other Defence Forces ;

(c) whether Government have any information if such facilities are given by the other State ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b) Yes, the Mysore Recruitment of Gazetted Probationers (Class I and II Posts) Appointment by Competitive Examinations Rules, 1966 were amended on 14th November 1968 and 16th July 1969 providing, among other things, for recruitment of Government servants and released Emergency and Short Service Commissioned Officers in the age group of 28 to 35 to those posts.

(c) Yes, similar reservation of posts for ex-servicemen has been made by a number of State Governments.

Atrocities Committed on Kannadiga Labourers working in I. T. I. Factory

619. Sri VATAL NAGARAJ (Chickpet).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) the action taken by the Government in respect of atrocities committed on Kannadiga labourers by the Labourers belonging to other language groups in I.T.I. Factory ;

(b) whether a delegation of Kannadiga labourers met the Chief Minister, Minister for Industries and the Deputy Minister for Home and submitted a representation in this behalf ;

(c) the action taken by them to prevent such tragedies and to see that in all the Central Government Industries only Kannadigas are appointed ?

Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—

(a) Police have warned both the parties and Proceedings under Sec. 107 Cr. P. C. have been instituted.

(b) Yes; except to the Deputy Home Minister.

(c) Proceedings under Sec. 107 Cr. P. C. have been instituted against all those involved in the incident. Police are keeping a close watch over the activities of the mischievous elements.

As for procuring to the local people a fair share of employment, the Government of India have already directed the public sector undertakings that all posts carrying a basic salary of less than Rs. 500 should be filled only through the National Employment Service. Action is being taken to ensure that this direction is implemented.

Calling Attention to a matter of Urgent Public Importance.

re : Discontinuance of Inter State Buses of Maharashtra and Mysore State.

Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—I call the attention of the Minister for Transport to the discontinuance of Inter-State buses of Maharashtra and Mysore States on some routes.

Sri MOHAMED ALI (Minister for Transport).—I beg to state as :

The recent reported suggestions of the Government of India regarding settlement of border dispute between Mysore and Maharashtra aroused considerable feeling and resentment among the people of the State. The people, especially the students of Belgaum, Dharwar, Gulbarga, Bijapur and Bidar Districts started agitation from 25th February 1970. The agitators indulged in destruction of public property. On 28th February 1970 a bus of the Maharashtra Road Transport Corporation was stoned at Humnabad. On 1st March 1970 only one service between Latur and Gulbarga and Osmanabad and Gulbarga could reach Gulbarga bus stand and one of our buses was set on fire in Belgaum District. As a precautionary measure to avoid injuries to passengers and damage to buses, it was considered necessary to operate some Inter-State services between Maharashtra and Mysore up to the border of this State only instead of through services. Hence, the Mysore State Road Transport Corporation in consultation with the Maharashtra State Road Transport Corporation, has stopped the operation of its through services on the following routes :—

1. Sholapur	...	Gulbarga
2. Tuljapur	...	Gulbarga
3. Pandharpur	...	Ghangapur
4. Gulbarga	...	Lathur and other buses via Aland.
5. Osmanabad	...	Gulbarga.

The buses on these routes are being operated up to the State border and proper connections are being provided at the border to the Maharashtra State Road Transport Corporation buses and *vice versa* to avoid inconvenience to the passengers.

Through services will be resumed as soon as conditions return to normal.

statement of demands for grants for 1966-67 i.e. to cover Expenditure incurred in excess of Voted Grants and Charged Appropriations—Presentation.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance, Planning and Youth Welfare).—I present a statement showing the demands for grants to cover expenditure incurred in excess of Voted Grants and Charged Appropriations during 1966-67 as required by Article 205 (1) (b) of the Constitution of India.

Mr. SPEAKER.—The statement showing the demands for grants to cover expenditure incurred in excess of Voted Grants and charged Appropriations during 1966-67 as required by Article 205 (1) (b) of the Constitution of India is presented.

Budget Estimates for 1970-71 Demands for Grants

DEMAND NOS. 14-16-24 AND 44

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 13,71,25,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st Day of March 1971, in respect of ‘industries’”.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 13,71,25,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year for the period ending 31st Day of March 1971, in respect of ‘Industries’.”

The other Demands No. 14,16 and 44 are deemed to have been moved along with demand No. 24. Now, Sri Siddaveerappa will commence the debate. He may take 15 minutes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—If you want to fix some time limit I will sit down. I want to speak. I will take as much time as I want.

Mr. SPEAKER.— Then the Member is not adhering to the time limit.

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Haribara).—I will take as much time as I want.

Mr. Speaker, Sir, I rise to oppose the Demands that have been moved by the Hon. Minister for Industries. The Mysore State is unfortunate having a Government which talks much but does very little in every developmental activity, much more so in Industries. I am worried as a resident of the Mysore State that Mysore is lagging behind though it was in the fore-front in industries during the last 50 years. After the new State was formed and after the new regime has come into power, industries have not been promoted and old industries are languishing. Every industry is sick. There is no possibility of having any new industry. This Government is liquidating some of the industries. This Government is selling some of the industries which were thriving well in the beginning. The shares of such industries were being sold at very high rate. For instance, I learn that the REMCO is being sold to some industrialist. The plight of this industry is very miserable. The Management has not managed the affairs well. Some lakhs of rupees have been eaten up. Formerly a share of this industry was only 10 rupees. I had invested Rs. 500 in this Company. The shares of this Company was sold at Rs. 20 each. Even for Rs. 30 the shares were not available. For a good number of years, dividend was declared. Now they are paving the way for selling it. This is the position with regard to industries in Mysore State. Unfortunately these people went from place to place requesting big industrialists to come and start industries in Mysore State. They said that they are going to give a number of concessions to start industries in Mysore State. But what has happened? Not even one person has come forward to start a new industry. These people went to Calcutta, Bombay, Delhi and other places. But still nobody is willing to come forward.

[MR. CHAIRMAN (SRI D. M. SADDAAH) in the Chair]

In the annual report which has been just now given to us they say that during the year under review the scope of concessions, incentives and concessions for starting new industries have been widened. They have started a new organisation for this. I know they are not able to start any industry in the public sector, because they have absolutely no interest in the public sector, and their bosom friends, their kith and kin are only in the private sector. I cannot understand why every industry started in Mysore in the public sector, barring one or two like the Soap Factory, has been in a languishing condition. So far as the new industries are concerned they have not been able to do much. Let us think of the industries that are already in existence. I confine my attention first to the Mysore Iron and Steel Works Limited, Bhadravati. It

is a curse. From the day the Government agreed to form Corporations—these endless corporations everywhere—nothing has come to light. What are these corporations doing? Nothing comes to light, nothing is to be seen as to what is happening inside. In the guise of corporations, many unimaginable things have been done. A kind of administration, which no private entrepreneur would run, has been going on in so many industries. That is why for the last two years, we on this side, have been dinning in to the ears of the Government that a Committee may be constituted based on the model of the Committee that we have in the Government of India, *viz.*, the Public Undertakings Committee. It is unfortunate that the Chairman of that Committee, my friend Sri Ghorpade is not here. We fought for it and the Committee was constituted. It is a very important Committee; they have a very heavy responsibility; they will have to go in groups of two or three and take up such big industries where we have invested more than Rs. 25 crores, like the Mysore State Electricity Board, the Mysore Iron and Steel Limited and various other institutions and examine in minutest detail what is happening there. My own feeling is that every thing is going from bad to worse over-staffing, no production and even at the stage of purchase and sales so many things are taking place. Unfortunately, the time at my disposal is short and I am not able to pay much attention on this aspect. I do not want to do any guess work. I know the Minister for Industries is a capable person. But, probably, he cannot hold the steering rod firmly. As things stand, in Mysore Government no Minister is capable of holding the steering rod in any department in such a manner as to bring results. Everywhere we see some kind of influence is going on with the result they are not able to properly and firmly control the department in a manner which the country will appreciate.

I take as my base the Audit Report 1969. I must, here offer my wholehearted thanks to the Accountant General, Mysore, who has done splendid work in highlighting some of these things. Only a few things have come to light. I am not talking by imagination. I would like to know whether the Minister has anything to say in this regard, because the tendency now-a-days is, if there is any point which is a little touchy they just avoid and proceed, and if there is some stumbling block they leave it there. I want the Minister to answer firmly and squarely some of these things. The Audit Report is a very revealing document which every one of us must read. They have said in the report what are all the things that have been going on there. Our Government have started what is called the Mysore State Industrial Investment and Development Corporation and they wanted to see that industries come up. It was registered in 1964 and commenced functioning from March 1966. It is stated that upto 1969 no accounts are rendered by this Corporation. What has happened to it? I refer to Chapter I. The Accountant General has examined the various industries that are working and he has given us the profit and loss account of about six government companies in the annexure, wherein he has stated what are all the companies that are working under loss. The position

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

during 1968-69 is that most of them are working under loss including the Mysore Iron and Steel Limited, barring only a few. In most of these industries we have invested heavily; we have invested considerable amount. They have invested nearly Rs. 140 crores, but most of them are not working properly. Let us see what are all the irregularities that they have committed. I am referring to page 19 about appointment of consultants. A company was started without calling for tenders. It was a sort of patronage; there must be a hidden understanding or a deal between them, and I think they have taken to the tune of Rs. 23 lakhs from Bhadravathi Iron and Steel. There was a counterpart of another company establishment. This is the first of its kind in the history of Mysore Iron and Steel Works. I was also in charge of the works for a good number of years. This is the first time a company like this is started and they have stated in their agreement that they would take 0.9 per cent commission. Now, ultimately, as per the final accounts, it comes to 2.84 per cent. That is the commission they have taken, and even after the expiry of the term they have been continued. I want to know from the Chairman what were the reasons that prompted them to continue them? Is it not favouritism? Is it not nepotism if you continue them in spite of the subject coming up on the Floor of the House? We have been dinning into their ears but they give a deaf ear to whatever we say. I want to hold the Minister responsible for having continued them in spite of the expiry of the term.

Irregularities and avoidable payments have also been pointed out in the report about advance given to scrap suppliers. I feel probably they will scrap the iron ore itself if they are allowed to continue like this. Sir, I would like you to go through the proceedings of the Assembly right from 1956 or so. But for the services rendered by the able Dewan Sir M. Visweswaraiah and the late Highness Sri Krishna Raj Wadeyar this Iron and Steel Works would have been scrapped. But what is it that the present people have done? They have used these iron works from A to Z, for swindling, corruption and for making all sorts of ill-gotten money, to the detriment of the common man. The manner in which the Government is managing these industries is really deplorable.

Then Sir, it is mentioned in the Audit Report that a gentleman registered a claim on Railways for Rs. 25 lakhs or so. But the railway authorities stated that when goods were not at all booked how could he prefer a claim?

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Sir, there has been a complaint registered in this behalf and the matter is before the court and it is *subjudice*.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I know that. But I am really surprised to see that the Central Government is also sleeping and colluding with the State Government on this issue and have allowed these things to go on.

Then there is another wonderful aspect to be noted, in regard to sale of special steel at concessional rates. The company sold about 4,571.9 tonnes of special steel to a firm in Poona at rates agreed to by negotiations without calling for tenders. This is the firm about which the hon. Member Sri N. Huchamasti Gowda raised objections the other day. The difference in rates ranges from Rs. 50 to 100 per tonne. I do not want to go into details. Then Sir, in August 1968 the Company entered into a contract at the rates even below the cost of production for a period of three years extending upto December 1971 and thereby they had to incur a loss of about Rs. 8. 06 lakhs. I want to know whether it is not a fact that either they have direct hand in the profits out of this contract or this gentleman must be a close kith and kin. Can you show me one instance in the history of Mysore Industries where supplies are made at such a low rate? Further Sir, this supply at the low rate has resulted in closing down some of the re-rolling mills in Mysore State, since the raw-material supplied to this contractor is the very materials that are required by these re-rolling mills. As they could not get the required raw-materials, some of these mills had to be closed down. Is this not sufficient reason to dismiss this Government? This is a corrupt Government and is not at all looking to the interests of the people and using these Iron Works merely to fill their pockets and their relatives' pockets.

Then Sir, they have also agreed to sell the steel rounds products to one seller who is my very close friend, who is carrying on his business at Madras, Kerala and other places. In the case of materials supplied to this gentleman even for distant places like Kerala, Madras etc., freight is met by the Iron Works whereas in the case of others, materials are supplied F. O. R. Bhadravathi. I want to know why this special treatment was given to this gentleman? Even the Mysore Public Works Department purchases the raw-materials from this gentleman. Further, long credit facility is also given to this gentleman, to the extent he likes. I want to know why such a long term credit facility has been extended particularly to this gentleman?

Then Sir, the Government started an Export Body under the Chairmanship of one of their able officers for purpose of making export of steel. There is a firm called the Karnataka Exporters. I do not know how they got the word 'Karnataka' to be associated with their firm. He is a swindler coming from Calcutta. He is brought here by these people and for this man they supply some special articles. He books a huge quota with lakhs of rupees on the ostensible plea that he sells the same in the International Market. The Government of India wanted to export some of these things on the ground that they would earn foreign exchange. He is a swindler and he would have been behind bars had it not been for the fact that he is a very close friend of one of the Ministers in the cabinet. I want to know whether he has not purchased certain products on the ostensible ground that he would export and earn foreign exchange, but sold

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

them in the internal market and earned huge profits. Even ferro-silicon he has taken and he has not exported. I would like to know what the Hon'ble Minister has to say about it and whether he has anything to say about it, like a gentleman. I know that he is a gentleman. But he is not in that groove. Once you are in the wheel, you have to move with it. We had a great chairman by name Sir M. Visveswaraya let them remember that name. What are the reasons for allowing such a concession to this person? So also with regard to various commissions. That is why I have been asking the Chairman, of the Public undertakings Committee, whom you have appointed. I wish the Chairman had been on the otherside, at least for this reason. Sri M. Y. Ghorpade is a very good friend of mine. He is a very good man. Let him not enter into technicalities of this. I want him to look into the administration of the NGEF and even other organisations. Let him examine and tell us how much of this public money has been eaten away!

10-30 A.M.

Sir, in the matter of starting new industries and giving finances, I believe they have given loans to Mandya Acetates, Mandya Paper Mills, the K.P.C. Paper mills. There is no knowing whether the money is going to come back or whether it will yield proper results. Every day, every month, we have such commitments. Further, our friend Sri P. M. Nad Gauda has also some industries under him, the Agro-Industries. Even there, these things are happening. What is more, even there, politics has crept in. I can give a number of instances. I can give one concrete instance. The Bhadra area immediately needs two sugar mills. They licenced one in the private sector and one in the co-operative sector. People who do not believe in the ideology of co-operation, who do not know the ABC of co-operation and who do not even pay lip-sympathy to co-operation, they are today co-operators. Yesterday the Chief Minister was waxing very eloquent at Mandya. My friend Sri K. V. Shankara Gowda is a co-operator by birth. He must be able to appreciate. He said vested interests are created. You create vested interests. You always speak in two voices with two tongues. What is it that you have done in a place like Davanagere? Have you not been creating vested interest? We do not care whether the industry comes up in the private sector or co-operative sector. We want a sugar mill. There is a man there who can get up a sugar mill almost within six months, if he is permitted. Unfortunately that man is now on the INDICATE side and now they are trying to put spokes in the wheel. They have been saying, you put a limit and they say so many other things in order to scare him away.

[MR. SPEAKER in the Chair]

Sri C. K. RAJIAH SETTY.—Is there no time limit, Sir ?

Sri V. N. PATIL.—Are we sitting till 12.30 Sir ?

Mr. SPEAKER.—The hon. member has already taken 30 minutes and exceeded his time limit.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I take some more time. If the Chair is not going to allow me, please tell me. I have not accepted the allotment of time.

Mr. SPEAKER.—It is not correct for the Hon'ble Member to say that. That is the practice followed and that has been accepted by everybody. He should not challenge it at this stage. He may please conclude early.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I would like to take as much time as I require.

Mr. SPEAKER.—I only remind that the allotted time is over.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want some more time.

Mr. SPEAKER.—How much ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—As much time as is necessary to have my full say.

Mr. SPEAKER.—The time allotted for this Demand is 3 hours. The hon. member was also a party to that.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—The Chair can extend the time if there is demand for the same.

Mr. SPEAKER.—No. The member will please finish within five minutes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—With regard to guarantees, Government has given guarantees to some of the companies and most of them are under liquidation. Who is going to bear the loss ? In fact, they have stood guarantee in some cases even without secured loans. I am sure it will be a total loss to the State.

Sri M. RAJASEKHARA MURTHY.—Which are the Companies under liquidation for which Government has given guarantees ?

Mr. SPEAKER.—I have asked you to finish within five minutes.

Sri R. DAYANANDA SAGAR.—If you want to cut short the time for discussion on an important subject like industries, it is not fair. We will have to get out. That is all.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Previously, this " Industries " Demand was being allotted two days.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Members themselves are responsible.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I must have my full say in the matter.

Mr. SPEAKER.—Don't be unreasonable.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am speaking with a sense of responsibility. Don't try to provoke me. We have been sensing these things right from the beginning.

Now I come to another important subject. I take up this Trade Commissioner's office at London. There was a furore about it sometime ago. Government was very particular to see that only one individual of their choice was appointed in that place. Even the Central Government resisted it for some time. This is the only State having such an Office. In the pre-Independence days when no other State in India had as many industries to its credit as Mysore, even the Government of India of those days agreed. Now many people are saying that these people want only a particular individual to be in the London Office. Why? That is a big question. It has been talked, it has been rumoured, it has been aired—it may be true or it may not be true—but the public opinion is that these people want a man of their confidence so that some of their investments they can make outside India. That is why it is said and it is thickly rumoured that these people want a man of their choice there. I feel it is a dead weight. The High Commissioner's Office in London has a staff of more than 1500 persons. They have got their Minister for Commerce and Industries. That is the name they have given to that big post. Then why on earth should these people think of having a separate man of their own there? I am making suggestion here on the floor of this House that the Government of India must immediately examine it. I am making a suggestion on the floor of this House to the Governor of Mysore that he should also get it examined and see that this Office is closed immediately and it is tagged on to the High Commissioner's office at London.

Then, Sir, I find from the investment there is absolutely no good investment there. The same things can be said about their sales policy also. Without going further into these things I am yielding because so many of my friends on this side feel that they too must have their say for some time. I personally feel that the industries in Mysore are in a very bad plight; they are in a very bad shape. That is why so many people have not been coming forward. Even out of the few industries we have in the public sector, one by one, limb by limb they are going down and these people are deliberately trying to see that some of them are made to work at loss so that they may negotiate for transferring them to some private individuals. I am very much proud of my Bhadravathi Iron Works. I understand that a new gentleman has been put in the saddle there and probably he does not know all the filth that has accumulated there for so many years. Now let not anybody be made a scapegoat of all these things. When I say this, I have nothing personal against anybody. I know that politicians are responsible for all these things. So many things have been done in an illegal manner there. Legally we are at liberty to bring it to the notice of the Minister saying: "Here is something, you do it legally". Had it

not been for this excessive interference by politicians it would not have taken fair shape. Let not the Minister take it wrongly; I have nothing personal against him. My complaint is against the Government for not taking action. I am not trying to be very apologetic because I expected really he would try and set right things, but now it is impossible and he is not in a position to do it. I am now fully convinced that it requires a surgical operation and that mere palliatives will not do. It requires a thorough examination, ruthless checking and an effort to bring it to a fine shape; otherwise Mysore which was once occupying a proud place for industries and industrial development and advancement will go down, perhaps never to raise its head again. Our neighbour Tamil Nadu has stolen a march over us. They have been really doing good things. They keep an eye on everything that is being done. What is required is a thorough examination and looking to plus and minus and seeing whether the undertakings are working in a proper manner or not. If you cannot examine it and if you cannot set it right, then why on earth do you have this huge army of officers? Give each one of them a particular job in a particular industry and tell them: "I want you to do such and such a thing and show such and such a result." If they do not do it, keep them under "suspension. That is how I was extracting work. You should tell them: Here is an industry which is entrusted to you; you must work it properly and show me such and such a result." I want the Minister to develop this outlook because we are now in a very sad plight in our industries. We are selling our electricity because we have plenty of electricity with us. We have so many other facilities also and still people are not coming forward to start new industries. There must be some reason. It is for you to probe into it.

With these few words I oppose these Demands.

Mr. SPEAKER.—For account purposes I must inform the House that the hon. Member Sri Siddaverappa has taken 40 minutes, 15 minutes more than the time allotted to them.

Now the hon. Member Sri D. M. Siddaiah will speak.

Sri M. S. KRISHNAN.—On a point of order, Sir.

Under the Rules of Procedure it is you who has the right to fix up the time for each speaker or to each party and you have rightly so fixed according to the time available. On that basis the available time has been distributed by the respective parties to each of its members. Now my point is that because one member of a particular Party has transgressed the time, you should not try to curtail the time available to the other parties. You have to extend the time and give the full time allotted to the various parties.

Mr. SPEAKER.—I am very sorry. I have already pointed out that the hon. member Sri Siddaveerappa has taken much more than the time allotted to his party. He might have taken more time because this is a very important subject and full debate has to take place. But

(MR. SPEAKER)

that does not mean that it is the right of the Opposition to take more than the time allotted. The hon. Member was to be given only 20 minutes. It is unfortunate that he took more time.

SRI M. S. KRISHNAN.—You could have stopped him.

MR. SPEAKER.—In deference to the sentiments of hon. Members I did not stop him. It is most unfortunate that he should have taken the stand that he would take as much time as he wants.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—I think it is not now right on your part to comment on the conduct of the hon. Member, because you yourself allowed him time.

MR. SPEAKER.—There is nothing wrong in that because the time has been fixed by the consensus of the House and the hon. Member should have abided by that. It is not proper on the part of the hon. Member to question the right of the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕೊಟ್ಟ ಡೈರೆಕ್ಷನ್‌ನ್ನು ಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ತಾವು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೋ ಏನೋ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಾಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಇನ್‌ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಆಗಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೇರೆ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. It was said that the Hon. Member Sri Siddaveerappa has transgressed the rules. This would not be in order. So please expunge this remarks.

MR. SPEAKER.—It is perfectly in order. Hon. Members should confine themselves to the time allotted to them and should not transgress it. If I did not stop him then, it is only out of deference to him and not by way of approval to what he did. Let the House understand the position.

The Leader of the Congress (R) was a party to the understanding being a member of the Business Advisory Committee, that this debate should be confined to three hours. Having been aware of this it is not correct to exceed the time limit.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೆಳಗೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸುತ್ತಾ “I would only add that there are 4 Statutory Corporations and 19 Government Companies with a total capital investment of Rs. 159 crores. Of this, 8 undertakings, viz. MSEB, REMCO, MISL, NGEF, MSK Mills, Mysore Sugar Company, Mysore Cosmetics and Mysore Match Company, account for Rs. 148 crores. It is a matter of regret that all these concerns have for some time past not been earning profits... A decision has since been taken to lease the Mills to a private industrialist” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 159 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಕೈಗಾರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ

ರಾಭ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆಯೇ, ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಚೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್‌ಗೆ ಲೇಜಿಗೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವ ಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಅವುಗಳಿಂದ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟಿಗೆ ಮಾರತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ರಾಭ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಂದೇ ಮುಖ್ಯವು. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್‌ಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮರಾಜ್ಯ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಜನತೆಗೆ ಹಂಚಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 22 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾವು ಸಾರಿ ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಷಯ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೆಂಡರ್‌ಟೇರಿಂಗ್ ಕಮಿಷನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದ ಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಒಂದು ಆವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪಶ್ಚಿಮ ಏನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವನು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹಾಕಿ ನಡೆಸುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ರಾಭ ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 199 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿವಿಧ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವಾಗ ಒಂದರಲ್ಲೂ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಮೈಸೂರು ಪುಗರ್ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಈಗೇನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ರಾಭ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಪ್ರಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆ, ಆಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅಥವಾ ದೇಶದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೇ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ, ವಸತಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟಿ ಉಂಟಾಗಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಬ್ಬಾಗವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ನಾವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಣಕಾಸಕ್ಕೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೆದರಿಕೆಗೆ ಒಳಗಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನೋಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಇದೆಯೇ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ನೆಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬಾಸಗೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬರಾಂಗಳಿಗೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಯಾಪಿಟಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟುಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ತಯಾರಾಗುವುದೂ ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಘನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲರೂ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ರಾಭ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಾಂಪೀಟ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಖಾಸಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಮೇಲೆ ಕಾಂಪೀಷನ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ನಿಜವಾದ ಸುಖೋರಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ರಾಭವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಂದ ಬಂದಂತಹ ರಾಭವನ್ನು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿರ್ವೇದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಂತಹ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ರಾಭವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :

“The main principles of socialist distribution are (1) full employment, (2) fair wages, (3) adequate social services and (4) social security.”

“In all countries, including the U.S.A., where distributive socialism is in effective operation, 30 to 40 per cent of national income is channelled through the public authorities providing the services and reliefs. In India, only a little more than 10 per cent is taken by the Central and State Governments and perhaps another 1 per cent by the local bodies. It is, therefore, highly regrettable that there should be so much outcry about excessive taxation even by persons who ought to be aware of the facts.

It would be amusing, if it were not tragic, to find these very persons crying for more education and other social services at the same time as they are demanding a reduction of taxation. The true test of statesmanship during this and the coming decades is the education of the electorate regarding the intimate relation between the Welfare State and increasing taxation.”

“We should continue this process of building up social cohesion and unity at all levels, acting in the traditional spirit of our culture and in accordance with our Constitution. We should also continue to develop strong political leadership giving a firm lead in policies based on trust in the people, with democratic institutions exercising wide powers at all levels. The services have also their responsibilities. All members of them should have complete faith in the aims and objectives of democracy and of the Welfare State and should carry out their duties with objectivity and integrity.....What we have to remember is this. Both democracy and the Welfare State

demand a higher degree of enlightened and disinterested citizenship than has hitherto been attained. We in India are engaged in a task among the most difficult that any nation undertook in history. There has been no precedent in the world's history for a nation of 400 million people, in the conditions obtaining in India, undertaking large scale, social and economic development on a democratic basis."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟ್ರೇಟಿಗೊ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತಾರತಮ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರಾಚ್ಯರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ನಂಬಿರುವ ತತ್ವವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ನಿಷ್ಠೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ, ಆಳುವ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳಂಥ ಪಕ್ಷದ ಜನಗಳನ್ನೇ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ರಚಿಸ ಬೇಕಾದರೆ, ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಾವು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಡೆದ ಹಾಗೆ, ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆದುದೇ ಆದರೆ, ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೆಸರು ಗಳಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದೋ ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಅದರ್ಶವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ನಾವು ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರಬಹುದಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಕೇಗೆ ಅವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :

11-00 A.M.

"The financial organisation of every public enterprise ought to be conducive to its highest economic efficiency ; and that of public enterprise as a whole ought to be conducive to the most desirable relativities of economic efficiency as between the enterprises. There are two important aspects of the problem. Firstly, the inevitable diffusion of responsibility between the government and a public enterprise for, the performance of the latter ought not to lead to inefficiencies in its financial organisation. Secondly, in the place of several automatic checks and balances in the private sector we have to set up rules and conventions that are not only appropriate in theory as well as in practice but amenable to flexibility as promptly as circumstances warrant.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

“The real cost of the factors employed in a public enterprise ought to be known accurately; and the treatment of major financial items by different public enterprises ought to be such as enable us to compare their financial merits.

“The motto should be that every rupee invested is most economically intended, expended and rewarded.”

ಈ ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪುತಿಯೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರಾಶಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವನ್ನಿತ್ತಿಯಲ್ಲದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದು ಭಂಡವಾಳಶಾಹಿಯವರ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದೇತ ನಡೆಸತಕ್ಕವರಾಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲಿ, ಈ ಬಡ ವಾಳಶಾಹಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಅವರನ್ನು ಚಾಲೆಂಜ್ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿ, ಅವರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ವಿನಯಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೇಳಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ದೀರ್ಘೋದ್ದಾತ ವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಿ, ಯಾರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಭಾತುಕರಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಈ ಸಮಾಜವಾದದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇದ್ದಾಗ ಹೇಗೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕಿಂಗ್ ಎಂದು, ಇದ್ದು ಈ ರಾಜನೂತ್ವವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು, ಅಂಥ ವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಿರಿಕಲ್ಪರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ಏಜೆಂಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ದಳಗಳಿಗೆ ಕಾಟ ಇನ್ನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಈ ಸಿರಿಕಲ್ಪರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಹೊರಗಡೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾದರೂ ಚಿಂತೆಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಬ್ಬಿ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಮೈಸೂರಿನ ಘನತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಈ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

| ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾಲನಯ್ಯ (ಹಾಸನ).—ಸ್ವಾಮಿ, ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಎಪ್ಪತ್ತೈದೊವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿರುವ ಈ ಹಣದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 15 ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 256 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ ಎಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 8 ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ 36 ಕೋಟಿ 43 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ 77.61 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸುಮಾರು 224 ಕೋಟಿಗೆ ಮೀರಿ 7 ಕಂಪನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿ 5 ಕೋಟಿ 53 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದುದು ಮೈಸೂರು ಐರ್ನ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕಂಪನಿ. ಇವರ ಆಡಳಿತ ರಿಫೋರ್ಮ ಪ್ರಕಾರ 68-69ರಲ್ಲಿ 2 ಕೋಟಿ 11 ಲಕ್ಷ; 69-70ರಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ 12 ಕೋಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ವ ಅಡಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಅದರ ನಿಷ್ಫ ಕೊಡುವ ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೊಟೆನ್ಸಿಯಾಲಿಟಿ ಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ

ವಿನಯೋಗಿಸಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1:10 ರಂತೆ ಜನರು ಇದರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೇವಲ ಎಷ್ಟೆತ್ತದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಹೀಗೆ ಹಣವನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕೂಡ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪಾನ್‌ಶನ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಟೈಂ ಲಿಮಿಟ್‌ನೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಸ್‌ಪೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಎಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನೀವು ಟೈಂ ಲಿಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪಾನ್‌ಶನ್ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ರಾಸ್ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ್‌ರಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಿಡ್ಲಿವೀರಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದುದು. ಫಾರಿನ್ ಮೆಷಿನರಿಗೆ ಹ್ಯಾಂಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ, ಮತ್ತು ಇಂಡಿಜಿನಸ್ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹ್ಯಾಂಡರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಕೆಲವು ಕಂಪೆನಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಗ್ಗಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಂಡಿಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರೆಕ್ಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಕೊಟ್ಟು ನುಮಾರು 30-31 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಗೌನ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರೆಕ್ಟಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಮತ್ತು ನ್ಯೂ ಗೌನ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರೆಕ್ಟಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ, ಇವೆರಡು ಕೂಡ ಒಂದನ್ನೊಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಕೋಟಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದವರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಈ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಮ್ಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮ್ಸ್‌ನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಡಿಫೆಕ್ಟಿವ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮ್ಸ್‌ನ್ನು 66ನೇ ಇಸಯಿಯಲ್ಲಿ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು 7.5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆರೆಯದ್ದು. ಅವರು ನಂತರ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಸಿಮ್ಲಿ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಪ್ರೆಸಿಜ್ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಬಳ್ಳಿಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈಮಾಡುವ ಈ ರೀತಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನಾಶನಲ್, ಇದು ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸಂಸ್ಥೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಇದರಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಏಳೂವರೆ ಲಕ್ಷ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದು ಯಾವರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸೋಲ್ ಎಜಿನಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 3500 ಎರೆಕ್ಟಿಕ್ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಗೌನ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರೆಕ್ಟಿಕ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಾದಮೇಲೆ ಆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಎಗ್ಜಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 650 ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಮೋಟಾರುಗಳನ್ನು ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಅವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಇದರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಿದೆ. ಸೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಟಾರ್ಜೆಟ್‌ನ್ನು ರೀಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರೆಮ್‌ಕೊ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಎನರ್ಜಿ ಏಖಾಟರ್ಸ್, ವಾಟರ್ ಏಖಾಟರ್ಸ್, ರೇಡಿಯೋಗಳು ಮತ್ತು ಟ್ರಾನ್ಸಿಸ್ಟರ್ಸ್—ಇವನ್ನು ಸ್ಕೋರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸಾಲ 208 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಅಲ್ಲಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವು ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಸ್ಟ್ಯಾಟುಟರಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರತಕ್ಕೆ 83½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 9ರಷ್ಟು ರಾಧಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಈಗ ಹಣವನ್ನು ವಿನಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ, ರಾಜಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ನಷ್ಟ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ನೀವು ಇದರ ಅರ್ಥವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

(ಎಚ್. ಬಿ. ಜ್ವಾರಾನಯ್ಯ)

ಜನಗಳಿಗೂ ನಾನಾ ವೃತ್ತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸುಖಮಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಪಾನಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋದಾಗ ಮಾಡಿದಂಥ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿವೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಜಪಾನ್ ಇಷ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಜಾಯಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇವರುಗಳ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇಶ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೆಟ್ ಏಡ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ಅದನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಈ 35 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಶಾಖೆಯ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊರವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅಂಡ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಆಫೀಸ್ ಈಗ ಒಂದು ಆರ.ಮೆಂಟರ್ ಆಫೀಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರುವ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಜಾಯಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸವೇ ಇಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಉತ್ತಮವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರನ್ನು ನಾವೇ ಸೋಮಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರಣ, ಅವರಿಂದ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸುರಾಯಿಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್ ಬಹಳ ನಷ್ಟದಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. 20ನೇ ಶತಮಾನದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದು ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧಾ ವೇಸ್ತು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಿವಲ್ಯೂಷನೇಜ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೆಕ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ಪುಗರ್ ಮಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಪುಗರ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ 10-12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೊಸರಿಗಳನ್ನು ತಂದು ಹೊರಗಡೆ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸೇಕಡ 15ರಷ್ಟು ಎನ್. ಇ. ಎಸ್. ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಟೋರ್ಸ್ ಪರ್ಚೇಜ್ ಕಮಿಷಿಯಮು ಯಾವ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವ್ಯರ್ಥಮಾಡುವುದು, ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದಂಥ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜಶೇಖರ ಮೂರ್ತಿಯವರು ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಎಣಿಸಿದ್ದೆ. ಏಕೆ ಇಡಲಿಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ನವರು ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಇಂಟರಿಸ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಮಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಟ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಮತ್ತು ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಣವನ್ನು